

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popodne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO

LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190

NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —

Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Konec reparacij

Včerašnja resolucija lausanske konference predstavlja po sodbi francoskega tiska konec reparacijskih plačil — V Ameriki so zadovoljni

Lausanne, 18. junija č. Pred otvoritvijo včerašnje tajne seje je bilo nedoma izdano poročilo za javnost, ki se glasi:

»Podpisani zastopniki sodelujočih vlad, globoko zadeti zaradi rastočih težav, gospodarske in finančne nevarnosti, ki preti svetu in zaradi obsežnosti problemov, ki jih mora konferenca proučiti, čvrsto prepričani, da zahtevajo ti problemi definitivnega in končnega rešenja, ki bo dovedlo do izboljšanja odnošajev v Evropi in čvrsto prepričani, da tega rešenja ni mogoče odgoditi, marveč da je treba nujne in splošne ureditve, določajo, da se reparacijska plačila in plačila na račun vojnih dolgov, ki zapadejo 1. julija t. l., rezervirajo, da bi se zagotovilo neprekinjeno delovanje konference in da bi se na konferenci našla boljše rešitve. Plačila pod naslovom reparacij ali vojni dolgov se rezervirajo za vse države, ki sodelujejo na konferenci, za ves čas, ko bo konferenca trajala in ki mora po volji podpisanih zastopnikov vlad

v najkrajšem času dovesti do efektivnih rezultatov. Pri tem se razume, da se služba posojil, ki so na tržiščih, s to odločitvijo ne krši in da so podpisani zastopniki vlad s to izjavo izrekli svojo pripravljenost, da bodo vlade delovale v smislu tega sporazuma.

V Lausanni, 16. junija 1932. Za Anglijo in Irsko: Chamberlain; za Francijo: Herriot; za Italijo: Mosconi; za Belgijo: Renkin; za Japonsko: Rošida.

Ko je Macdonald dobil podpise zastopnikov ostalih vlad, se je konferenca sestala. Sporazum, izražen v tej izjavi, se seveda nanaša na države, katerih zastopniki so izjavo podpisali in se ne tiče Zedinjenih držav. Odgovoreni plačil bo trajala, dokler bo trajala konferenca. Mesto izraza »se rezervirajo« je mogoče rabiti tudi izraz »se odgode«. Razlika je v tem, da so hoteli poudariti, da velja sporazum le za dobo konference. Kaj se bo zgodilo potem, bo določila baš konferenca v Lausanni. Odgovorila pa se niso samo zavarovane, marveč tudi nezavarovane anuitete.

in ironično naglašajo, da ni kot šef vlade nacionalne koncentracije niti oddale tako energičen pri zastopanju nemških interesov kakor je to bil Brüning. Desničarski listi v glavnem izražajo razočaranje nad potekom konference in pravijo, da ni po Herriotovem govoru nikakega razloga za optimistično razpoloženje in da je treba pričakovati francosko-nemškega dvoboja.

Herriot odpotoval v Pariz

Pariz, 18. junija. Ker je bila reparacijska konferenca odgodena do torka, je francoski ministrski predsednik Herriot sredi odpotoval v Pariz, kjer bo ostal do ponedeljka. Zatrjuje pa se, da se je šel Herriot v Pariz opraviti s t. ker so mu že včeraj popoldne očitali, da je bil pri sestavi resolucije o odgoditvi reparacijskih plačil preveč popustljiv, ter da je za ceno skupne evropske fronte proti Ameriki žrtvoval interese Francije.

Med vožnjo je Herriot sprejel dopisnika Lyonskega lista »Lyons Republique« ter mu izjavil, da je s prvimi uspehi lausanske konference zelo zadovoljen. Resolucija veseli predstavlja začasno ureditev reparacijskega problema do končne ureditve vprašanja vojnih dolgov, kar bo odvisno od pogajanj z Zedinjenimi državami. Na ta način se je konferenca izognila sicer neizogibnim spopadom, ki bi lahko onemogočili vsaka nadaljnja pogajanja.

Demonstracije v Berlinu

Pariz, 18. junija. AA. Iz Berlina poročajo, da je včeraj popoldne prišlo do nereda pred tamkajšnjim ministrstvom za delo. Vojni invalidi in brezpos. delavci so namreč priredili pred ministrstvom demonstracije. Hoteli so s silo prodrati do ministra in 15 demonstrantom se je res posrečilo vdreti v palačo, kjer so napadli straže. Policiji se je naposled vendarle posrečilo demonstrante razgnati in vzpostaviti red.

Rumunija bo prosila za pomoč Društvo narodov

Bukarešta, 18. junija. d. Po vesteh iz dobro poučenih virov je pričakovati, da bo Rumunija v najkrajšem času zaprosila Društvo narodov, naj s svojim posredovanjem omogoči ureditev njenega finančnega položaja. Titulescu, ki je včeraj odpotoval iz Bukarešte na lausansko konferenco, ima baje že pooblastila, da podvzame pri Društvu narodov potrebne korake. Nasprotno se demantira trditve o nameravanem povratku prof. Charlesa Rista v Rumunijo, kakor tudi o obnovi pogajanj s Francijo za posojilo, ker je Francija sama svetovala Rumuniji, naj se obrne na Društvo narodov.

Huda eksplozija

Montreal, 18. junija. V Wickersovih tovarnah se je pripetila včeraj strahovita eksplozija. Popravljali so neki parnik za prevoz olja. Ko so preizkušali kotlo, je nastala zaradi neke neprevidnosti okrog 3.20 zjutraj eksplozija, ki je bila tako silna, da so jo slišali po vsem mestu. Ogenj, ki je nastal zaradi eksplozije, se je širil z bliskovito naglasi in zajel tudi druge objekte zlasti pa velike zaloge bencina in olja. Sledili sta še dve hudi eksploziji. Mesto je bilo zavito v meglo in v gost in neprodiren dim. Reševalna akcija je bila sila težavna. Mnogo gasilcev se je ponesrečilo. Po dosedanjih ugotovitvah je bilo pri eksploziji 27 ljudi ubitih, 40 hudo ranjenih, 68 lažje ranjenih, 5 oseb pa še pogrešajo.

Velik požar ob madžarski meji

Budimpešta, 18. junija. AA. Preteklo noč je nastal velik ogenj v vasi Zalaszombatli blizu jugoslovenske meje. Zaradi silnega vharja se je požar s strašno naglasi razširil in zajel hišo za hišo. Pri gašenju so približno domačim gasilcem ia pomoč tudi gasilci iz sosednjih jugoslovenskih krajev Lehdave in Dugega sela, vendar se je šele čez več ur posrečilo ogenj pogasiti. Ogenj je popolnoma vpepelil 5 hiš, 20 velikih hlevov, 20 drugih velikih gospodarskih poslopij in mnogo sena, slame itd. Ranjenih je mnogo prebivalcev, med njimi nekateri nevarno.

Mariborski oficirji pred sodiščem

Danes bo končano dokazno postopanje — Sodba bo izrečena prihodnji teden

Beograd, 18. junija. Pred vojaškim sodiščem se je danes nadaljeval proces zoper obtožene oficirje, ki so pripravljali prevrat v Mariboru. Včeraj so bili zaslišani vsi obtoženi oficirji. Vsi se izgovarjajo, da niso vedeli, da obstaja organizacija in da niso jemali stvari tako resno. Pozornost so vzbudile prečitane izpovedbe poročnika Milojkoviča, ki je pred aretacijo po pobegu iz zapora izvršil samomor. Milojkovič priznava, da je zapletel v to afero po nedolžnem majorja Djokića in druge oficirje ter da

jih je vse skupaj prevrnil. Tudi zvezo s komunistično centralo na Dunaju si je izmislil ter je hotel z bajkami o tajnih organizacijah doseči večji vpliv na svoje tovariše. — Danes dopolne so bili zaslišani kot pričee polkovnik Trifunac, nadalje komandant 45. pešpolka polkovnik Lulić in kapetan Naumović, ki je prvi prijavil vso afero komandantu polka. Popoldne bo dokazno postopanje najbrže končano. Sodba bo razglašena prihodnji teden.

Komunističen režim v Čilu propadel

Nekrvava revolucija je strmoglavila komuniste in vzpostavila zmernen socialistični režim

Valparaiso, 18. junija. Po vesteh iz Čila je bil včeraj izvršen nov prevrat, ki je strmoglavil komunistični režim. Nekrvava revolucija je dovela do sestave nove vlade pod predsedstvom Davila, ki je sestavil zmerno socialistično vlado. Predsednik komunističnega režima Grove se je nekaj časa upiral ter se je zavarikal v vladni palači. Ko pa je videl, da se prele čete proti komunističnim revolucionarjem, se je udal. Grove in njegovi ožji pristaši so zaprti. Nova vlada je proglasila komunizem za nezakonit ter je iz

vršila pri raznih komunističnih voditeljih hišne preiskave. 500 komunistov je bilo aretiranih. Pri bivšem predsedniku vlade Groveu so našli dokumente, iz katerih je razvidno, da je bil v službi Moskve. Nova vlada je pozvala bivšega predsednika republike Montero in Ibáñez, naj se takoj vrne na izgnanstvo, da bosta sodelovala pri uveljavljanju nove ustave, ki bo zmerno socialistična. Inozemske zastopnike je nova vlada takoj po prevzemu oblasti obvestila, da bo spoštovala vse mednarodne pogodbe.

Nevaren eksperiment

Neki profesor in njegov učenec sta se dala za poskušnjo obesiti, da bi proučevala občutke smrtne borbe

Bukarešta, 18. junija. g. Neki profesor bukarške univerze in njegov učenec sta sklenila, da bosta na lastnem telesu proučevala občutke, kadar nastopi smrt. Profesor je dal na dvorišču anatomskega zavoda v Bukarešti postaviti vislice, nakar so ga istočasno z dijakom obesili. Ko je bila zanka zdrgnjena in je nehala krožiti kri ter je pričelo truplo drgetati in se je nato popolnoma pomirilo, so priskočili pomočniki, ki so ju od-

rezali in z umetnim dihanjem zopet oživeli. Profesor in njegov dihanje sta nato popisovala občutke pri tem nevarnem poskusu. Izjavila sta skoraj enako, da sta takoj nato, ko so jim zadržili zanko, videla pred očmi nekakšen blisk, nato vroča grmenja, silno eksplozijo, nakar sta izgubila zavest. O drgetanju trupla in vsem nadaljnjem nista ničesar čutila.

Ameriški senat oblegan

Zaradi odklonitve zakona o izplačilu nagrad so bivši bojevniki ves dan oblegali senat in so jih šele zvečer pregnali s silo

Washington, 18. junija. Senat je odklonil od reprezentančne zbornice sprejetje zakona o izplačilu nagrad bivšim bojevnikom v višini dveh milijard dolarjev. Ko so bojevniki, ki so se zbirali v Washingtonu, izvedeli za ta sklep senata, so priredili velike demonstracije ter obkolili snate in ga dobesedno oblegali. Okrog 5 tisoč ljudi je zasedlo vse

dohode do senata in ni pustilo senatorjev iz poslopja. Posebna deputacija je odšla k predsedniku senata ter mu sporočila, da se tako dolgo ne bodo umaknili, dokler senat ne bo odobrnil od reprezentančne zbornice sprejetega zakona. Noposled so morali posaviti polteio, ki je šele po hudih borbah pozno zvečer razpršila demonstrante.

Finančna pomoč Avstriji

Lausanne, 18. junija. AA. Takozv. avstrijski odbor, ki proučuje vprašanje finančne pomoči Avstriji in ki je te dni zasedal v Ženevi, je imel danes v Lausanni dve seji, eno dopolne, drugo pa popoldne. Ravnatelj avstrijske Narodne banke dr. Kienböck je pojasnil položaj v Avstriji in stanje svojega zavoda ter je zahteval za Avstrijo finančno pomoč.

Brzovlak skočil s tira

Loidon, 18. junija. Sredi se je pripetila na progi Crewe-Birmingham huda železniška nesreča. Iz neznanega vzroka je skočil s tira brzovlak ter se prevrnil preko železniškega nasipa. Trije potniki so mrtvi, 12 hudo in 20 lažje ranjenih.

Najhitrejši vlak

London, 17. junija. AA. Ko pride v veljavno novi vzni red, bo dosegel ekspresni vlak iz Manchestera v London nov hitrostni rekord. Ekspres bo prevozil 177 milj (285 km) iz Wilmslowa v London v 172 minutah.

Hoover zopet kandidira

Chicago, 17. junija. Republikanski konvent je z ogromno večino 1.126 glasov proglasil Hooverja za kandidata pri prihodnjih predsedniških volitvah. Za podpredsednika bo kandidiral Curtis. Izid volitev je izzval silno navdušenje.

Maniu odklanja vodstvo

Bukarešta, 17. junija. AA. Na prošnjo izvršilnega odbora narodne kmetijske stranke, naj bi ponovno prevzel načelnništvo te stranke, je Julij Maniu izjavil, da ne vidi potrebe, da bi se vrnil na čelo stranke. Vendar pa bo sodeloval v političnem življenju in bo pri volitvah tudi kandidiral.

Protestno zborovanje bolgarskih upokojencev

Sofija, 17. junija. AA. Zaradi sklepa vlade, da znatno pokojnino, so upokojenci sprožili prireditvi protestno zborovanje, čeprav ga je bila policija prepovedala. Upokojenci so skušali vdreti v poslopje narodnega sobranja, toda policija jih je odpravila. Nato so se upokojenci zbrali pred poslopjem vojaškega kluba, vendar so tudi tu trčili na odpor policije. Policija je tu aretirala člane uprave društva upokojencev s predsednikom Dukovim na čelu. Zaradi tega je nočjo društvo poslalo notranjemu ministru Girginovu protestno brzojavko. Upokojenci bodo nadaljevali s svojo protestno akcijo.

Izvoz dalmatinskih vin

Beograd, 17. junija. AA. Državna kmetijska vzorna in kontrolna postaja v Splitu je poslala oddelku za rastlinsko proizvodnjo kmetijskega ministrstva poročilo o izvozu vina in uvozu galice iz žvepla meseca maja t. l. Po tem poročilu se je izvozilo v Italijo in na Češkoslovaško 64.459 litrov vina, uvozilo pa galice iz Italije in Angije 272.283 kg. Iz Italije se je uvozilo 397.707 kg žvepla.

Bivši generalni kapitan Katalonije aretiran

Barcelona, 17. junija. Bivši generalni kapitan Katalonije general Barrera je bil aretiran, ker je osumljen sodelovanja pri monarhistični zaroti.

INOZEMSKA BORZE

Curt. Beograd 9.05, Pariz 20.16%, London 18.55, New York 513.37, Bruselj 71.425, Milan 26.21, Madrid 42.30, Amsterdam 207.20, Berlin 121.45, Sofija 3.72, Praha 15.21, Varšava 57.25, Bukarešta 3.07.

Stališče Jugoslavije

Lausanne, 18. junija. M. Po včerajšnji dopoldanski seji, na kateri je bila objavljena resolucija velesil in na kateri so govorili zastopniki Francije, Nemčije, Anglije in Italije, se je vršila popoldne še nejavna seja, na kateri so govorili delegati Japonske, Belgije, Avstralije, Rumunije, Grčije, Jugoslavije in Portugalske.

Jugoslovenski ministrski predsednik in zunanji minister dr. Marinković je imel obširen govor, v katerem je podčrtal iskreno željo Jugoslavije, da pride čimprej do ureditve usodnih problemov reparacij in vojnih dolgov, ki silno otežkočajo reševanje svetovne gospodarske krize. Reasumiral je izvajanja Herriota, Macdonalda in Papena ter naglasil, da so še v prav posebno težavnem položaju agrarne države kot je Jugoslavija, ki so prizadete od splošne gospodarske krize, vrhu tega pa še od silnega padca cen

agrarnih pridelkov. Ko je podrobno obrazložil stališče Jugoslavije, je poudaril, da je Jugoslavija vselej pripravljena do prinese žrtve za skupnost, vendar pa ima pravico zahtevati, da se te žrtve pravilno in pravično razdele. Nemogoče pa je, da bi se Jugoslaviji na eni strani odrekla pravica do reparacijskih plačil, na drugi strani pa tirjalo povračilo dolgov in posojil, ki so bila najeta baš za to, da se obnove v svetovni vojni upošteveni kraji. Brez rešitve tega problema Jugoslavija ne bi mogla pristati na enostavno brisanje reparacijskih plačil. Z novo ureditvijo ali s črtanjem reparacij se mora združiti tudi gospodarska in finančna obnova po skupno pripravljenem načrtu.

Govor jugoslovenskega ministrskega predsednika je sprejela konferenca z dolgim odobravanjem.

„Smrtna ura nemških reparacij“

Pariz, 18. junija. Pariški tisk je s zadovoljstvom sprejel izjavo šestih velesil o odgoditvi reparacijskih plačil do končne ureditve problema reparacij in vojnih dolgov. Vsi listi naglašajo, da je včeraj odbila smrtna ura nemškim reparacijam. Herriotu nenaklonjeni listi poudarjajo, da je s tem Nemčija dosegla svoj cilj in se iznebila vseh nadaljnjih odškodninskih plačil, dočim levičarski listi branijo Herriotovo politiko in poudarjajo, da se Francija s tem še ni odrekla svojim pravicam.

»Matin« piše: Velik in odločen dan je minul. Kolo zgodovine se je naglo zavrtelo. Vprašanje pa je, kaj bo prinesla bodočnost. Šele potem si bo mogla francoska javnost ustvariti svojo sodbo.

»Journal« pravi, da je izjava velesil

ustvarila popolnoma novo situacijo. S tem, da Nemčiji ni treba vršiti več nobenih reparacijskih plačil in da je oproščena tudi nezaščitenih anuitet, je bila priznana Nemčiji koncesija, kakršna bi se bila še pred pol letom ne dala niti zamisliti. Priznati je treba, da je Youngov načrt pokopan. V enakem smislu pišejo tudi drugi listi.

»Petit Parisien« poudarja, da bo imel včerajšnji dan za posledico pogreb reparacijskega statuta.

Prvi nastop nemškega državnega kancelarja Papena je bil v francoski javnosti sprejet dokaj simpatično. Vsi listi naglašajo zmeren ton njegovega govora, pred vsem pa dejstvo, da je govoril v francoskem jeziku in to zelo dovršeno.

Prvi korak za skupno fronto evropskih držav

Washington, 18. junija. Lausanska resolucija je bila v tukajšnjih krogih sprejeta z velikim zadoščenjem. V vladnih krogih za enkrat sicer še odklanjajo vsako oficijelno izjavo o posledicah tega dogodka, izjavljajo pa, da je bil včeraj storjen v Lausanni prvi korak za skupno fronto evropskih držav. Zedinjene države so že dolgo želele, da bi se Evropa zedinila in se najbrvo med seboj sporazumela glede ureditve reparacijskega problema, da bi se mogla nato pričeti uspešna pogajanja tudi glede ureditve vojnih dolgov. Listi naglašajo, da je izven vsakega dvoma, da bo moral spričo tega dogodka tudi Hoover spremeniti svo-

jo dosedanje politiko glede vojnih dolgov ter se odločiti za to, da se ta zadeva sliči, kakor reparacijski problem Evrope, enkrat za vselej spravi s sveta. Če se bo to posrečilo, ni nobenega dvoma, da bo gospodarsko življenje po vsem svetu olajšano in da se bo pričela živahnejša izmenjava blaga, kar bo pomenilo prvi korak k omiljenju sedanje vedno hujše gospodarske krize.

Nemci še niso zadovoljni

Berlin, 18. junija. AA. Nemški listi obširno komentirajo delovanje lausanske konference. Levičarski listi ostro kritikujejo predsednika vlade Papena

Sreski učiteljski svet ljublanskega učiteljstva

Zanimivo poročilo o stanju osnovnega šolstva
v Ljubljani

Ljubljana, dne 18. junija.

Novi zakon o narodnih šolah predvideva sreske učiteljske svete, ki naj ob zaključku šolskega leta zbere vse podatke o stanju šolstva v posameznih srezih in prouči vsa pota in sredstva, da se dvigne naše šolstvo na čim višjo stopnjo. Tako skupščina se vrši danes v Ljubljani prvič. Udeležujo se je vse učiteljstvo, ki spada pod mestni teritorij, tudi barjanska šola z upraviteljem g. Titom Grčarjem.

Dvorana Mestnega doma je bila davi dobro zasedena. Sprednji del so zasedle učiteljice, med katerimi je bilo tudi nekaj redovnic šolskih sester, zadaj so pa sedeli učitelji.

Predsedniško mesto je zavzel ljubljanski šolski nadzornik g. Rado Grum, ki je po zakonu predsednik serskih učiteljskih skupščin. Imenovan je za svojega namestnika šol. upravitelja g. Julija Slapška etr zapisničarja g. učitelja Fegica ter učiteljico gđ. Cernarjevo, za overovatelja zapisnika pa šol. upravitelja g. Repovža Ivana ter šol. upravitelja g. Maroka Lojzeta. Za predsedniško mizo sta sedela tudi zastopnik bana, banški šolski nadzornik g. Rape Andrej in zastopnik ljubljanskega župana g. Likozar.

Predsednik je izrekel iskreno dobrodošlico udeležencem, še prav posebno je pa pozdravil g. bana in g. župana. Za njim je pozdravil zbor g. Likozar, ki je oprostil zažrtanega g. župana in izjavil v njegovem imeu, da bo vedno podpiral nesebično stremeljenja učiteljstva ljubljanskega mesta. Prav tako iskreno je bil sprejet pozdravni govor banovega zastopnika g. Rapeta, ki je pozdravil zborovalce kot njihov bivši predstojnik, katerega ima vse učiteljstvo v najljubljem spominu.

G. Rape je končal svoj govor z zahvalno ljubljanskim učiteljem kot kulturnim pionirjem, ki vzgajajo za vso vnašo novo jugoslovensko generacijo.

Preden je podal svoj strokovni referat, se je g. predsednik spominjal nedavno umrlih tovarišev: učiteljice Puc Marije, Jeglič Ane in Jeunice Marije. Njihov spomin je zbor počastil stoji s klici slava! Potem so zborovalci navdušeno sprejeli predsednikov predlog, da se pošlje Nj. Vel. kralju udanostna brzojavka.

O stanju ljubljanskih osnovnih šol je poročal v. d. mestnega šolskega nadzornika g. Rado Grum. V začetku je omenil, da se je vršil zadnji učiteljski svet 9. junija 1928, današnji pa je sklican prvič, odkar imamo novi zakon o narodnih šolah.

Šolske zgradbe

V Ljubljani imamo 8 šolskih poslopij in 3 zasebne zgradbe za osnovne šole, kar nikakor ne ustreza porastu prebivalstva. Zaradi pomanjkanja šolskih poslopij imamo na II. deski osnovni šoli kar 3 šole, na IV. deski 2, na VI. deski 4 in na I. deski 2 šole. Posledica je, da se mora pouk vršiti deloma dopoldne, deloma pa popoldne v neprebranih ali malo prebranih učilnicah. Na ljubljanskih osnovnih šolah primanjkuje še 31 učilnic, 4 konferenčne sobe, mnogo kabinetov za učila, 6 telovadnic, 11 delavnic, kopalnice pa imata le 2 šole. Mestna občina je uvidela potrebo zidanja novih šolskih poslopij in je sklenila sedizati v severnem delu mesta novo moderno šolo, kar je treba z veseljem pozdraviti. Žal pa tare tudi občinske finanče gospodarska kriza, načrti so že pripravljeni, pa ni denarja za prepotrebno šolsko poslopje. Dobro voljo je pokazala mestna občina tudi s tem, da je pripravljena prepustiti pomožni šoli brezplačno stavbni prostor, na katerem naj bi se sedizala s pomočjo banovine in države internatsko urejena pomožna šola za vso dravsko banovino.

Od leta 1925/26 do letos je naraslo število šolobveznih otrok na ljubljanskih osnovnih šolah za 1054, kar znaša približno 34%; porast se bo pa še nadaljeval. Število paralel se je pomnožilo v pretekli dobi za 14, ki zadostujejo pod normalnimi pogoji za približno 600 otrok, a porast števila otrok je skoraj dvakrat tako velik. To priča, da so razredi posebno na nekaterih dekliških osnovnih šolah močno natrpani.

Otroški vrtci in dnevna zavetišča

Ljubljana ima 2 otroška vrtca in 4 dnevna zavetišča. Otroška vrtca nista urejena tako, kakor bi morala biti. Dnevna zavetišča so socialne ustanove mestne občine, kamor zahajajo revni otroci osnovnih, srednjih in meščanskih šol, ki so čez dan brez nadzorstva. Tu pišejo pod nadzorstvom učiteljice domače naloge, se uče in dobivajo hrano. V tem pogledu je vse lepo urejeno. V redu pa niso prostori, kjer so zavetišča nastanjena. Tudi v tem pogledu bo potrebno izboljšanje, če hočemo zadostiti higijenskim in zdravstvenim predpisom.

Šolska dvorišča in vrtovi

Šolska dvorišča povečini ne odgovarjajo dolžobam zakona o zdravstvu, ki predpisuje za vsakega učenca najmanj 4 m² prostora na dvorišču. Kakor so važna šolska dvorišča za telesno okrepitev, prav tako ali pa še bolj bi bili na mestu šolski vrtovi, ki bi pa morali biti tik ob šoli, tako da so deca na razpolago vsako uro in za vsako priliko ter bi služili pouku in vzgoji obnem. Kolikiega pomena za pouk bi bil tak vrt sedaj, ko govorimo o novodobnem šolstvu in se skušamo udeleževati v takozvani delovni šoli! Na ljubljanskem teritoriju ima predpisani šolski vrt le šola na Barju, manjša vrta pa imata IV. in VI. deska osnovna šola, ki pa nista urejeni tako, da bi ju lahko ob vsaki priliki združili s poukom. Mestna občina je dala l. 1921 na razpolago potrebno zemljišče in ustanovila centralni šolski vrt, ki je pa žal za nekatere šole preoddaljen in ga otroci severnega ter vzhodnega dela mesta sploh ne morejo posecati. Za druge šole je pa ta vrt važno učilo in

ga učenci kakor tudi učenke prav pridno posečajo. V letošnjem šolskem letu je dala mestna občina na razpolago tudi drevesnico v Tivoliju, kjer se uče otroci spoznavati gozdno in drugo dreve.

Šolski prostori in oprava

Tudi notranji ureditvi šolskih sob bo treba v bodoče posvečati več pozornosti, zlasti kar se tiče tal, podov, stranišč, stopnišč itd. Oprava je na mestnih osnovnih šolah v splošnem še dobra in ustreza svojemu namenu, le klopi so skoraj na vseh šolah starinske, nekatere v skrajno slabem stanju, neprimerne otrokovi velikosti in starosti ter sploh nepraktične in ne odgovarjajoče modernim načelom današnje šole.

Učila, delavnice in knjižnice

V splošnem so ljubljanske osnovne šole z učili dobro preskrbljene, posebno s slikami, marj pa s fizikalnimi aparati in potrebščinami ter z živalskimi in podobnimi modeli. Zemljevidov imajo skoraj vse šole premalo in še ti so povečini v slabem stanju. Samo dve osnovni šoli nista zadostno preskrbljeni z učili. Šolski delavnici imamo samo dve, pa še teh bi ne smeli prištevati med delavnice, ker ne odgovarjajo svojim potrebam niti po velikosti, niti po opremlitvi.

Vse šole so imele v letošnjem letu v šolskih knjižnicah 17.243 knjig, od katerih je bilo izposojenih učencem 7421. Učiteljske knjižnice izkazujejo 13.022 knjig, od teh je bilo izposojenih 1617.

Šole, razredi in učenci

Ljubljana ima 11 osnovnih šol, med njimi 5 dekliških, 3 dekliške, 1 mešano, 1 manjšinsko in 1 pomožno. Te šole imajo 105 razredov z 1964 učenci in 1324 učenkami, skupaj 3288 otrok ali povprečno 33 otrok na razred. Dalje imamo tri zasebne osnovne šole, ki imajo 873 otrok ali povprečno 46 otrok na razred. Skupaj imamo torej 14 osnovnih šol s 124 razredi, 2199 učenci in 1962 učenkami. (Skupaj 4161.) Zanimivo je, da je učencev 237 več, kakor učenk. Število otrok se je od lani povečalo za 168.

Šolski obisk je bil v tekočem letu prav zadovoljiv in znaša 95%. Zdravstveno stanje otrok je bilo ugodno, le v zadnjem času so se pojavili nekateri influenčni napadi in osipice. Po narodnosti imamo na naših osnovnih šolah 4078 Jugoslovenov, 8 Čehov, 4 Ruse, 69 Nemcev in 2 Italijane.

Učne moči

Na ljubljanskih osnovnih šolah je 68 razredov in 56 paralel, skupaj 124 razredov. V teh razredih poučuje 38 učiteljev in 86 učiteljic, med njimi 17 redovnic, skupaj 124 učnih moči. Predmetnih učiteljev je 7, učiteljica pa 12. Drugim je dodeljenih 12 učiteljev in 14 učiteljic, poleg tega pa 9 otroških vrtnaric. Na »Mladiki« je pa dodeljenih še 9 učiteljic. Katehetov je 12. Poročenih je 53 učiteljev in 45 učiteljic, neporočenih pa s kateheti vred 19 učiteljev in 90 učiteljic z redovnicami vred. Skupno število ljubljanskega učiteljstva znaša torej s kateheti vred 73 učiteljev in 134 učiteljic, skupaj 207 učnih moči. Vse učiteljstvo je jugoslovenske narodnosti, razen enega učitelja, ki je po rodu Čeh, pa tudi ta je naš državljan.

Učiteljevo delo

Učiteljstvo izpolnjuje svoje dolžnosti vestno in s hvalevrednim prizadevanjem, doseči čim boljše uspehe. V tekočem šolskem letu so bili uspehi res zelo zadovoljivi. Kakor kaže učiteljstvo marljivost in ambicioznost v šoli, tako ga vidimo tudi pri delu izven šole. Eni uspešno sodelujejo pri stanovskih organizacijah ali na glasbenem polju, drugi pri Sokolu, pri raznih društvi, gospodarskih in socialnih ustanovah, knjižnicah itd. Učitelji poučujejo tudi vojaške analifabete, ki jih je letos v Ljubljani 1013.

Poročilo je bilo sprejeto z navdušenjem, nakar je sledilo predavanje šolskega upravitelja g. Janka Polaka o delovni šoli. Ob zaključku lista zborovanje še traja. Zborovalcem želimo obilo uspehov za dobrobit našega osnovnega šolstva.

Danes velika premijera

Film ljubezni in ponosa, borba za srce, čast in svetovno slavo

Predstave ob 4., 6.8 in 8.10 in jutri ob 3., 5., 6.8 in 8.10. Najnovejši Foxov zvočni tednik.

Elitni kino Matica
Telefon 2124.

Po filmskem svetu

Film v službi sovjetske politike

Vsi sovjetski filmi so tendenciozni, vsi morajo služiti ciljem boljševikov

Skoraj polovica filmov, ki jih kažejo zdaj v Moskvi, so stari izdelki nemških in ameriških ateljejev. Največji ruski zvočni film sedanosti je izdelan po romanu Dostojevskega »Zapiski iz mrtvega doma«. Prvič je prišel na platno v Moskvi in dosegel je velik uspeh. Seveda so v sovjetski Rusiji porabili to priliko, da pokažejo v najbolj kričečih barvah nasilni carski režim. Dostojevski sam se nam pokaže v filmu kot sanjač in mučenik svojih človeških idej. Film je poln groze in strahotnosti. Vidimo, kako bičajo jetnike do smrti, kako jih strahovito mučijo. Vidimo starca, ki ga prisilijo, da se sam nabode na bajonete podviranih vojakov. V filmu nastopa tudi duhovnik, ki tolaži bedne kmete z boljimi življenjem na onem svetu, kakor je pač navada.

Strahno življenje jetnikov kaže film seveda v kričečem nasprotju z razkošjem gospode. Na eni strani vidimo sibirski pekel z vsemi njegovimi strahotami, na drugi pa sijajne pojedine in plese petrograjske gospode. Vidimo visokega častnika, ki podari svojemu razvajanemu sinčku ogromno igračo železnico, na drugi strani nam pa pokaže film delavske otroke, ki jim pijeta soke mladega življenja lakota in mraz.

Drugi zvočni film, ki ga kažejo zdaj v Rusiji, se imenuje »Osamljenec«. Plemenita, poštena junakinja dela nesebično na gospodarski obnovi Rusije. Mlado dekle se pripravlja skleniti zakonsko zvezo. Udobno, mirno življenje jo čaka v velikem mestu. Kar dobi od oblasti nalog napotiti se v Sibirijo in vzgajati sirske otroke v sovjetskem duhu. Dekle pa tega noče storiti. Poneže naleti na neko žensko, ki je vsa nesrečna, da ji rahlo zdravje brani izpolniti enako nalogo.

Naša junakinja pusti tedaj ženina in se napoti v Sibirijo. Sirske otroke uči čitati in pisati. Toda sirske kulaki (bogati kmetje) jo zapode. Spotoma jo zasadi snežni metej. Ze je nevarnost, da zmrzne, pa jo v zadnjem hipu rešijo prijatelji. Letalo prileti še pravočasno, da jo poneso v Moskvo v zdravniško oskrbo. Življenje Sibircev v snežnih puščavah, prizori iz trde borbe kmetov za obstanek nam kažejo zanimive kulturne slike.

Film »Prosperity« pa pride zdaj na vrsto. To je satira na Ameriko. Zakonski par živi v največjem razkošju od eadov svojih borznih spekulacij. Zena ima krasno opremljen budoar, neguje svoje telo, omara ima polno svilnenih oblek. Kar pride borzni polom in zakonca obubožata. Tedaj spoznata pomen socializma.

Vidimo torej, da je ruski zvočni film še vedno učni pripomoček, ki pokaže tujcu sicer mnogo zanimivih kulturnih pojavov, v

svojem bistvu je pa nerazdružno zvezan z idejnim svetom sovjetske republike.

Filmske veličine zapuščajo Berlin. Gospodarska kriza, ki jo čutijo v Nemčiji tudi filmska podjetja, je potisnila plače filmskih igralcev in igralke močno nazaj. Zato večina filmskih igralcev zapuščajo Berlin in odhajajo na gostovanja po raznih vele-mestnih odrih ali pa nastopa v inozemstvu, kjer so plače še visoke. Elizabeta Berner nastopa zdaj v Parizu. Zaposlena je v filmu, ki bo izdelan po Henri Bernsteinovemu komadu »Melo«. Z njo igra kot partner Rudolf Forstner. Albert Bassermann in Aleksander Moissi gostujeta po Nemčiji v Molnarjevi drami »Nekdo«. Fritz Kortner je zaključil gostovanje v Kopenhagnu in je odpotoval na Dunaj, kjer se je dalje časa mudil tudi Maks Pallenberg. Konrad Veidt je dovršil svoje gostovanje na Dunaju. Käthe Dorsch pa nastopa sleherni večer z Alfredom Piccaverjem v ljudski operi na Dunaju. Richard Tauber gostuje v Londonu z ogromnim uspehom. Henry Porten je sklenila obrniti film za nekaj časa hrbit in zdaj gostuje po nemških odrih kot »Madame sans Génie«. Ze iz tega je razvidno, da prihodnja filmska sezona v Nemčiji ne bo posebno plodovita.

Ali veste? ... da so v Berlinu pravkar izdelali najnovejši zvočni film »Križarka Emden«, da je film izdelan točno po zgodovinskih dejstvih s sodelovanjem onih ljudi, ki so bili res na križarki ... da igra in poje Richard Tauber skupno s primadono berlinske opere Marry Loseff v filmski opereti »Dubarry« ... da bomo v jeseni čuli tudi slovitega pevca L. Slezaka v zvočni filmski opereti »Zenski diplomati«. V tem filmu igrajo poleg njega še Martha Eggerth, Maks Hansen in Paul Morgan ... da je sloviti raziskovalec in režiser velikih filmov »Chang«, »4 bela peresa« in »Rango« pravkar dogotovil svoj najnovejši zvočni film iz indijske džungle »Bengali«. V tem filmu igra glavno vlogo krasen, krvoločni tiger ... da je Laurence Tibbett, sloviti baritonist Metropolitan opere v New Yorku, dospel s svojo soprogo v Pariz.

Lillian Harvey odhaja v Ameriko. Vesti, da namerava popularna filmska diva Lillian Harvey zapustiti Ufo in Berlin, so menda resnične. Iz Newyorka smo dobili obvestilo, da je perfekten njen angažman pri družbi Fox film, kjer bo znašla njena tedenska plača 3500 dolarjev (okrog 200.000 Din). Bajje odzvala z njo tudi Willy Fritsch, ki je sprejel angažman pri istem podjetju. Umetnika se nameravata v kratkem poročiti in po dovršitvi zadnjega filma odpotovati čez lužo.

starosta br. dr. Vašič. Po telovadnem sporodu se je vršila na telovadnici prava narodna veselica, na kateri je igrala godba Sokola I. Ljubljana. Uspeh prireditve je bil, kakor v moralnem, tako tudi v gmotnem pogledu nadvse zadovoljiv.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 18. junija. Poleg beračev so postali za mesto prava nadloga tudi krošnjarji. Mestna občina jim je sicer stopila na prete in dala je nekaterim dovoljenja za prodajo po mestu, toda večina se ne ozira na to in nemoteno prodaja po mestu v škodo trgovcev in v nadležno prebivalstva.

Zato so redarji položili 16 krošnjarjev in jih prignali na kriminalni urad. Izkazalo se je, da so vsi prodajali brez dovoljenja občine. Policija jih bo po zastižanju izročila občini kot pristojni obrtni oblasti. Kamnoseški mojster France Saksida je prijavil, da mu je nekdo odnesel nekaj kamnoseškega orodja v vrednosti 750 Din. Šolskemu upravitelju Ivanu Stupici na Smartinski cesti je nekdo ukradel sivo pelerino, vredno 300 Din. Posestnica Antomija Oven, stanujoča na cesti v Mestni log 4 je prijavila, da je njenemu sinu nekdo izpod kozolca ukradel 300 Din vreden suknič.

V Smartnem ob Savi je večeraj organ trošarinske urada ustavil Franceta O., ki je od hiše do hiše prodajal vino, za katere ni plačal trošarine v znesku 757 Din. Ker se je branil plačati, so mu zaplenili 433 l vina, ki je bilo izročeno občinskemu uradu v Mostah.

Orožniška postaja škočiča poroča, da je bila 14. maja v gozdu med vasema Gojnice in Glince napadena en posiljena 13-letna A. U. z Gubinišča. Pohotnež je bil star 25 do 30 let, majhne, čokate postave, zagorelega obraza, dolgih, nazaj počesanih črnih las. Na sebi je imel črno obleko.

Nečuvena podivjanost

Ljubljana, 18. junija.

Mestni nasadi in parki v Tivoliju so v ponos Ljubljane. Leto za letom investira občina stotisoče za povečanje in olepšanje parkov in zadnja leta je bil tudi glavni drevored lepo preurejen.

Težke žrtve doprinaša mestna občina za vzdrževanje tivolskega parka vsako leto, toda še vedno se najdejo ljudje, ki so brez čuta za lepoto, ki nimajo nobene srčne omike in ki jim je edino veselje v tem, da sproti uničujejo to, kar dela občina. Brezvestni ponočnjaki in vandali uničujejo mestne nasade in podirajo klopi. Policija je nedavno objavila, da bo strogo kaznovala vsakogar, ki bo delal škodo v mestnih parkih, toda vse kaže, da je bila ta grožnja bob v steno.

V noči od četrta na petek sta namreč dva ponočnjaka — ugotoviti je treba, da sta bila dijaka — blizu Jakopičevega paviljona izruvala klop. Zalotil ju je pa stražnik in ju aretiral. Prepeljana sta bila na policijo, kjer sta bila obojema vsak na 100 Din globe, presedela sta pa tudi noč v zaporu. Kazen je bila razmeroma mila, ker je bila škoda neznatna.

Zalostnejše je pa poglavje o divljanju treh ponočnjakov-akademikov — ki so danes ponoči napravili po mestnih nasadih obširni skoraj 2000 Din škodo. Pri vodometu pod gradom so odtrgali klopi, jih anetali v vodo, na poti od Čada skozi gozda do Tivolija so pa izruvali in polomili sedem klopi. To jim pa še ni bilo dovolj; v glavnem tivolskem drevoredu so potrgali in izruvali celo vrsto cvetic, ponekod celo z lončki vred.

Ravnatelj mestnih nasadov g. Lap. — ki tako vestno in marljivo urejuje tivolske nasade, je bil davi priča zalostnega razaranja v Tivoliju. Res sreča je, da je policija vandale zasačila. Ob 2. zjutraj so bili prijati akademika Draško W. in Josip G. ter France O., dijak Tehnične srednje šole. Otkraeni so bili s cveticami iz mestnih nasadov.

Stražnik je ponočnjake prepeljal na kriminalni urad, kjer so jih obdržali po zaslišanju na izročili sodišču. Vsi trije bodo sodno in policijsko kaznovani povrniti bodo morali tudi škodo, ki znaša po mnenju ravnatelja g. Lapa 1800 Din.

Beležnica

Koledar.

Danes: Sobota, 18. junija; katoličani: Gervazij, Bodin, Efrein; pravoslavni: 5. junija.

Jutri: Nedelja, 19. junija; katoličani: Julijana, Bogdan; pravoslavni: 6. junija.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Gloria.

Kino Ideal: Zaprt.

Sokol II. Predavanje br. Kozinca o značilnostih Prage; ob 20. na realki.

JAD »Triglava« poslovnih večer pri Mencingerju na Smartinski cesti ob 20.

Nadaljevanje tekmovanja za državno prvenstvo v lahki atletiki na igrišču Primorja ob 15.

Prireditve v nedeljo:

Kino Matica: Gloria.

Kino Ideal: Zaprt.

Sokolsko društvo Ljubljana IV. javna telovadba od 15.30 na vojaškem strelišču na Dolenski cesti.

Zaključek tekmovanja za državno prvenstvo v lahki atletiki na igrišču Primorja ob 15.

Hermes: Svoboda na igrišču Hermesa ob 8.30.

Dežurne lekarne.

Danes in jutri: Leustek, Resljeva cesta 1. Bobinec, Rimska cesta 24, dr. Kmet, Dunajska cesta 41.

Narodno gledališče

OPERA

ateček ob 20.

Sobota, 18. junija: Viktorija in njen huzar. Znižane cene. Gostujeta člana marib. gledališča ga Udovičeva in g. Vladimir Skrbinšek.

Nedelja, 19. junija: Ob 16. uri Prodana nevesta, v Tivolskem parku.

Ponedeljek, 20. junija: Zaprt.

»Viktorija in njen huzar« je poleg »Grofice Marie« prav gotovo najbolj uspešna opereta na našem odru tokom zadnjih sezon. Pri nocojšnji predstavi gostujeta v obeh glavnih vlogah člana mariborskega gledališča, in sicer gđna Udovičeva v naslovni vlogi grofice Viktorije, g. Skrbinšek pa v vlogi ameriškega konzula Cunlighta. Ob gosta, gđ. Udovičeva in g. Skrbinšek sta izvajala ti dve vlogi z največjim splošnim tudi v Mariboru. Ostala zasedba kakor običajno. Opero dirigira kapelnik dr. Švara, režija je Povhetova.

»Prodana nevesta« pod milim nebom. Za tretjo vprizoritev »Prodane neveste« v Tivolskem parku, ki bo ob 16. vlada zelo veliko zanimanje. Poudarjamo, da so se na prostorih za sedeže izvršile nekatere preuredbe in poprave. Prostor se je v dolžini 12 metrov dvignil, tako je nekoliko dvignjen sektor D. Z ostalih predelov pa se je že preje izborno videlo in silalo. Da se poceni vstop na stojišča, sta za nedeljsko ponovitev nastavljeni stojiščem dve eni, in sicer 7. in 8. za sektorjema E in F, povsod drugod pa po 5 Din. — Vloga Kecalja poje tudi tokrat naš nedosegljivi Josip Križaj. Poleg njega poje vlogo Vaska v resnici imenitni Vašek, g. Kovač. Marinko in Janka poljeta ga Poličeva in g. Gostič. Oba roditeljska para sta gospe Kogojeva in Spanova ter gg. Janko in Magotič. Režijo vodi prof. Šest, dirigira kapelnik Neffat. Začetek je točno ob 16. uri, konec okrog pol 7. ure zvečer. Dnevna blagajna posluje jutri dopoldne od 10. do pol 1. ure v opernem poslopju. Prosimo občinstvo, da skupi vstopnice v predprodi. Od 15. ure dalje pa bodo tri blagajne pri gradu Tivoli. Ena blagajna izključno le za stojišča, pri obeh drugih blagajnah pa se dobe sedeži na stojiščih. Cene sedežem so od 10 do 30 Din. Posamezni oddelki so zaznamovani z velikimi črkami, ravno tako kažejo napisne tablice dohod na prostore za poslušalce.

Dobro se je odrezal.

— Porednej grdi! — kriči mati na sinčka, — kaj ne veš, kam pridejo dečki, ki ne spravljajo denarja v šparovček?

— Vem, mamica, v kino pridejo.

Oh, te ženske!

— Najbolje bo, gospa, če napravimo Röntgenovo sliko.

— Da, gospod doktor, toda po možnosti v profilu, ker me fotograf tako vedno najbolj pogodi.

Uboji bolnik

— Zdi se, da dela požiranje vašemu možu hude preglavice.

— Da, gospod doktor, toda samo, če mora požirati vodo.

V krčmi

— Ti si se oženil na stara leta?

— Da.

— Koga si pa vzel?

— Zensko.

— Bedast odgovor! Ali si že videl koga, ki je vzel moškega?

— Da, mojo ženo.

Patrijarh Varnava v Sloveniji

**Jutri bo prisostvoval blagoslovitvi pravoslavne cerkve
v Celju, v ponedeljek pa prispe v Ljubljano**

Ljubljana, 18. junija. Jutri in v ponedeljek slave pravoslavni svoje binkošti, ki jih imenujejo »duhovni« zaradi prihoda sv. Duha, in prav ta praznik so si naši pravoslavni bratje izbrali za svoje velike svetčanosti ob posvetitvi cerkve sv. Save v Celju in temeljnega kamna cerkve sv. Cirila in Metoda v

Ljubljani. Že danes popoldne se v ta namen pripelje v Celje sam najvišji pastir srbske pravoslavne cerkve, Nj. Svetosti patrijarh Varnava, ki jutri blagoslovi ob asistenci treh pravoslavskih škofov prekrasno novo cerkev.

V ponedeljek zjutraj ob 8. pa prispe v brzovlakom v Ljubljano, kjer ga bodo na kolodvoru sprejeli razen pravoslavskih vernikov tudi ban dr. Drago Marušić, župan dr. Dinko Puc in drugi civilni ter vojaški dostojanstveniki. Po pozdravu se patrijarh s škofi in spremstvom odpelje z avtomobilom po Miklošičevi in Slomškovi ulici v pravoslavno kapelo sv. Nikole v Mišičevi vojašnici, kjer ga pozdravi predsednik ljubljanske pravoslavne cerkvene občine in ogrne patrijarh svečan ornat ter sprejme svoje vladarsko žezlo. Po cerkvenem opravilu v kapelici, ki se ga udeležuje vsi gostje in tudi pravoslavna mladina z občinstvom, se odpelje patrijarh s spremstvom v hotel Union, da se preobleče, nato pa takoj v Trubarjev park, kjer se prične blagoslov temelja nove cerkve točno ob 11.30. Blagoslovitvi bodo prisostvovali seveda tudi zastopniki oblasti in drugi dostojanstveniki.

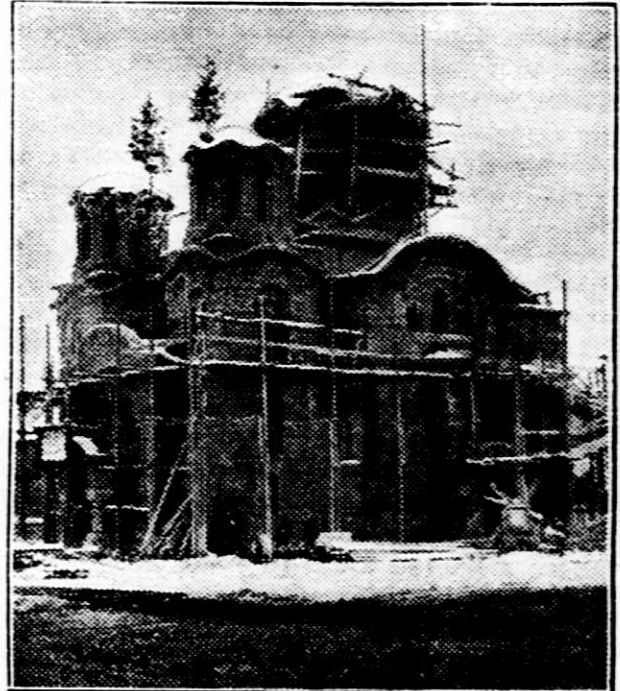
Kakšna bo pravoslavna cerkev, se že

vidi v Trubarjevem parku v tlorisu, ker so izkapani že temelji, ki označujejo glavno zidovje in stebre, nosilce glavne kupole. V zidu, ki so ga zbetonirali, je puščena votlina za spominsko listino. Na tej odprtini bo ležal temeljni kamen. Pred zidom je zgrajen podij za slavnostne goste, ki se udeležijo svetčanosti. Drevje okrog cerkve še ni posekano, a bo tudi pozneje, ko se bo krasna stavba dvignila, ostalo, ker stavbe bizantinskega sloga zahtevajo drevje v svoji okolici, da pridejo do čim večje veljave. Sicer je pa sploh pri pravoslavni cerkvi v navadi, da so okrog njih drevesa, kakor je to tudi pri Vaznesenjski cerkvi v Beogradu, ker narod pri cerkvi obhaja tudi svoje narodne praznike.

Po blagoslovu temeljnega kamna se odpelje patrijarh Varnava s spremstvom in gosti v hotel Union na banket, ki ga priredi ljubljanska pravoslavna cerkvena občina. Na banketu bo Nj. Svetosti patrijarh dvignil čašo najprej v slavo božjo ter nazdravil Nj. Vel. kralju, predsednik cerkvene občine pa nazdravi Nj. Svetosti patrijarhu, nato pa govore še drugi odličnjaki.

V ponedeljek popoldne ob 16.30 bo svečana spominska seja Sveta srbske pravoslavne cerkvene občine ljubljanske v slavnostni dvorani mestnega magistrata, a po seji bo Nj. Svetosti patrijarh sprejemal deputacije, nato bo pa kratek izlet v najbližjo okolico in ob 20. zvečer intimna večerja.

V torek spremijo dostojanstveniki patrijarha na kolodvor, od koder se ob 8.30 odpelje na Bled, kamor prispe na postajo Lesce-Bled ob 9.50, a v Beograd se vrne visoki gost zvečer z brzovlakom.

Pravoslavna cerkev v Celju

Veličasten spomenik našim žrtvam

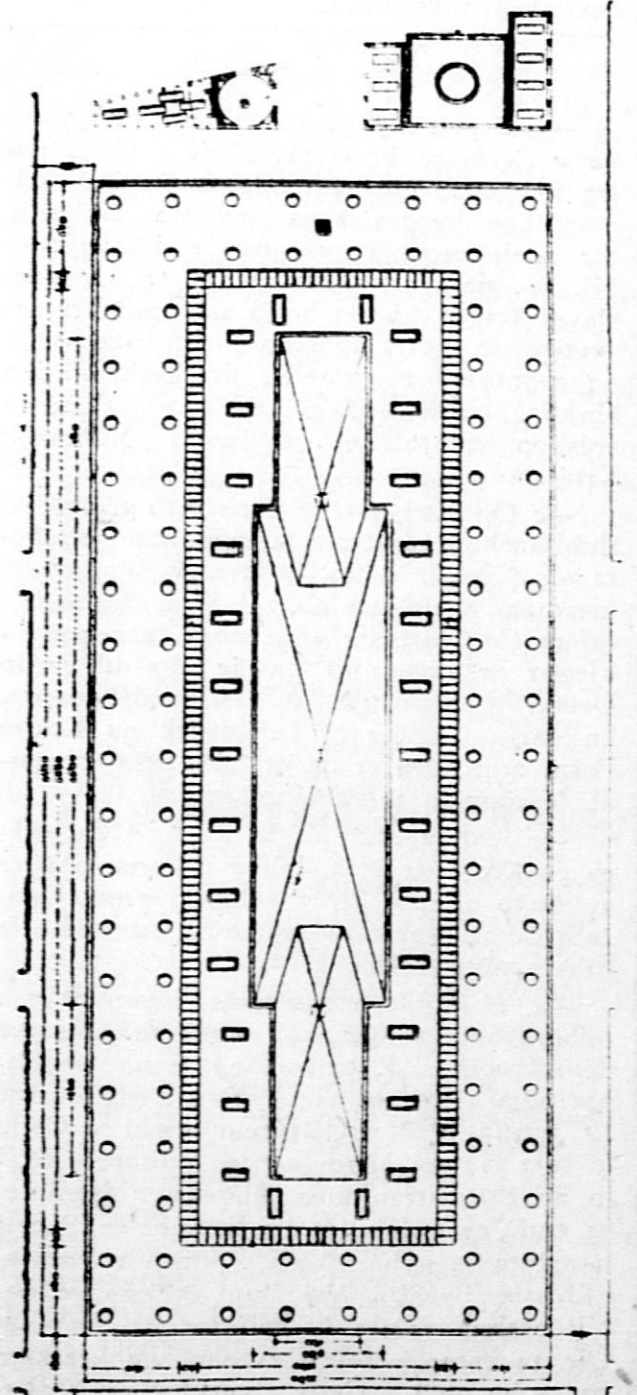
**Zasnoval ga je mojster Plečnik in stal bo na pokopališču
pri Sv. Križu**

Ljubljana, 18. junija. Naš narod z največjim spoštovanjem časti pokojne in lepša grobove, skoraj vsaka župnija ima že tudi spomenik žrtvam svetovne vojne, le v Ljubljani je bilo pokopališče vojnih žrtev mnogo preskromno,

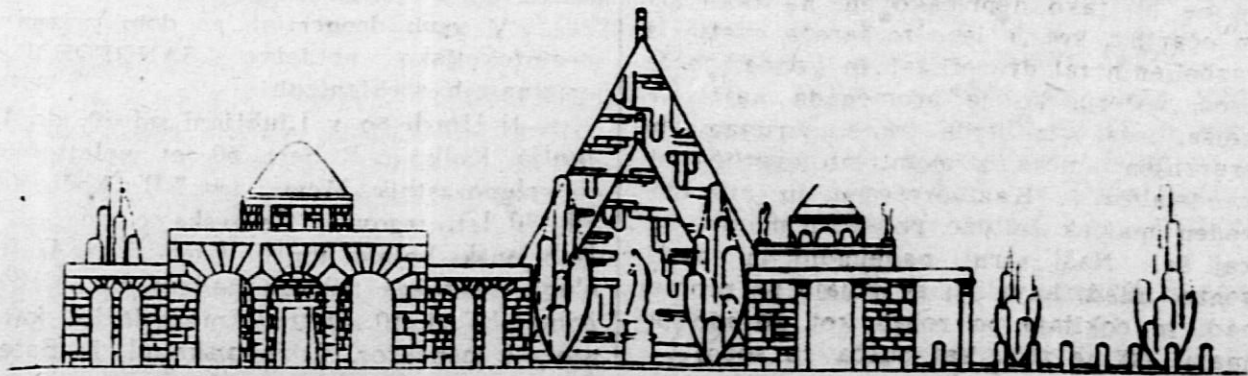
kar občutimo zlasti trpko, odkar je Italija svoj sinovom zgradila pri Sv. Križu tako pompozno pokopališče. Na našem pokopališču pa počivajo tudi žrtve septembarskih dogodkov, judenburške in druge žrtve za jugoslovansko idejo, torej žrtve, kakršnim drugi narodi postavljajo najveličastnejše spomenike. Se vedno ne vemo, zakaj se ne stoji spomenik septembarskim žrtvam, ki je baje shranjen na mestni prištavi, a kranjski Janez, ki sedaj spominja na vojne žrtve, je tako ponižen, da je Ljubljano prekosila že marsikatera vas.

Tiho se je rodila velika misel in v kratkem bo občinski svet razpravljal, kako naj jo realiziramo. Predloženi mu bodo načrti za spomenik svetovne vojne, za spomenik, ki je ogrožen po obsegu in tako močen po ideji, da takega nima ves svet. Predzrna je ta trditve in skoraj neverjetna, a utemeljena in resnična.

Triglav... Triglav, najmočnejši simbol našega naroda, ki so se zanj borili sinovi našega naroda po njegovih obronkih in sosedih, v večnem negu Tirola in na italijanskih nizinah, ob Soči krvavi in na sinjih valovih Jadrana — Triglav, ki so zanj umirali na zapadnih in vzhodnih, na severnih in južnih bojiščih — Triglav, ki so nanj mislili umirajoči po ujetniških taborih, ječah in kasematah doma in v daljnem svetu — Triglav, ki je zanj prelita kri namočila zemljo v Dobruždi, na solunski in na vseh drugih frontah — Triglav, ki so bili zanj ustreljeni septembra 1908. na ljubljanskih ulicah in v svetovni vojni v Judenburgu. Radgona ter drugod — Triglav, ki so jim po prevratu skozi hrbet svinčenke predlele srce onstran meje — Triglav, kjer se je najvišje pod nebo zagnala skozi vekove s krvjo našega zemlja domovine, ki so za-

Tloris spomenika z mavzolejem proti desnemu zidu pokopališča

Pogled na spomenik z mavzoleja od desne strani pokopališča

njo umirali v preteklosti ter pripravljeni umreti v sedanosti in bodočnosti!

Tri visoke piramide je mojster Plečnik strnil v podobo Triglava, piramide, ki so po svoji globoki vsebini močnejše od piramid faraonov. Srednja bo visoka 9 m, stranski dve pa po 6 m, a na vsaki bo še picel meter visok križ iz podpeškega kamna. Od jugovzhoda proti severozahodu se bo ta skupina raztezala nad 61 m v dolžino, širina srednje piramide bo pa enaka višini 9 m, a stranskih tudi njuni višini 6 m. Triglav bo deloma zidan iz lahke, ki jo sedaj razstreljujemo v Ljubljani, med lahko bo pa v razpokah prst, da bodo na pobočjih uspevale rastline, ki bo Triglav z njimi ves zasajen. Same najlepše planinske rastline ima mestna vrtnarija že pripravljene, med njimi seveda tudi žametnobele očišče, krvave kapljice dišečih murk in vse tiste male rožice, ki z najlepšimi cvetočimi blazinami krase pečine naših planin, vso pisano lepoto bo pa prepletal bršljan.

Blizu 1400 kubčnih metrov lahore in zemlje bo treba za samo skupino piramid, ki ima 834 m² površine, a granitni robnik, čigar temelji so obnememljiva opora pobočja triglavskega kopca, je dolg 141 in pol metra. Ob tem robniku bo zelena trata z grobovi in spomeniki, ki so jih postavili žrtvam svojci, a trata bo obrobljena s pločnikom iz 120 dolgih in 60 cm širokih betonskih plošč. Okrog in okrog teče 6 m in pol širok, z gramozom in peskom nasut in gladko zvaljan hodnik, ki bo vanj zasajen drevedo sto piramidnih dreves, najbrže piramidnih hrastov, simbola hrabrosti in moči. Ves spomenik bo od ostalega pokopališča ločil 231 m dolg graniten robnik, da bo ves spomenik od tega robnika dolg 84 m, torej 9 m daljši od parka na Trgu kralja Petra in 15 m daljši kot je široka Zvezda, a vrh Triglava s križem bo višji od Prešernovega spomenika!

V drevoredu bo sklonca Triglava stal sedanj spomenik žrtvam, vse bo pa od ostalega pokopališča ločila še 4 m široka cesta. Na jugovzhodni strani bosta stala dva krasna mavzoleja za grobnice.

Za ta ogromen spomenik bo mestna občina izdala iz postavke za vzdrževanje grobov v primeri z njegovo velikostjo le malenkostno vsoto 60—65.000 Din, kolikor je v proračunu, približno enako vsoto da banovina, prispevala bosta pa tudi Rdeči križ in Zveza bojevnikov, ker se za tako veličasten spomenik posebno zavzema general Maister. Gotovo bo pa z vso vno priskočila na pomoč tudi vojaška uprava z moštvom, predvsem pa z vprego, saj ji je s tako množino konj, s kakršno razpolaga, prava malenkost zvoziti material od Ljubljane do Sv. Križu, kjer bo spomenik stal tam, kjer je sedaj pokopališče vojnih žrtev, tako da bo pravokotno na glavno cesto pokopališča.

Predlog, ki bo po njegovi realizaciji zaslovela Ljubljana po vsem svetu, bo v občinskem svetu gotov soglasno sprejet in prav verjetno je, da bodo o Vseh svetih že gorele lučke ob tem veličastnem spomeniku naše hvalnosti žrtvam za domovino.

A. G.

Minerji v Ljubljani

Ljubljana, 18. junija.

Uboga Ljubljana! Na vse načine smo jo že mrtvarili, toda zdaj je prišlo nad njo najstrašnejše: začeli so jo razstreljevati, namreč njeno strugo, čeprav je njen eklatant tudi tako gost, da bi ga bilo treba razstreljevati. Dan za dnem grmi v Ljubljani kot v strelnem jarku. Ko so Ljubljanci zaslišali, da je v Ljubljani vojska, so seveda takoj prihiteli obkroževati junake. Pod Ljubljano razumemo zastopnike meščanov, ki jih zastopajo pri vsaki takšni priliki.

Prihajajo vsak dan, da ne zamude nobene eksplozije ter ocene vedno učinek. Nekateri so pa prepričani, da prisostvovalci znamenitim dogodkom — ne le tehničnim, temveč predvsem znanstvenim. Nekdo izmed njih je namreč potuhtal, da v Ljubljani strteljajo — bakterije, tisto vražjo za lego, ki se je meščani tako boje, odkar je zaprla Ljubljana. Tako pa ni nobene nevarnosti, čeprav bi priplavali iz kanalov tako debeli bacili, kakršni je krokodil.

— Zakaj so jih pa potem takem začeli strejati šele pri cukranini in ne v mestu? je vprašal neverni Tomaž.

— Ali ne vidiš, da je nasproti bolnica, kjer imajo že itak dovolj te zaloge.

V spodnjem delu struge pred zatvornico na Kodeljevem je bilo te dni preveč vode, da bi lahko delali v strugi, izprti je pa niso mogli, ker je bila porušena zagatna stena, zato so delavci razbijali čeri pri cukranini, da delo ni počivalo. Ob cukranini so največji skladi skal v strugi ter bo tam poglabljanje najtežje. Skale razstreljujejo vsak dan popoldne, kar se še ne pozna mnogo. Konglomeratni kamen je neenako trd, zato eksplozija ne učinkuje vedno dovolj, kamen pa tudi navadno ne razpoka v ravnih črtah, tudi pri razbijanju s pnevmatičnimi svedri ne. Ker kamen ni krhek, je pa razstreljevanje toliko lažje, ker ga eksplozija ne raznese s takšno silo, da bi drobci daleč odletavali.

Seveda skrbje za varnost ljudi po vseh predpihih. Podminirani del skale prekrivajo s hvežnji svežega šibovja. Ki jih obteže s težkimi kosi kamena. Ko so končane vse priprave, da delovodja signal, delavci pa zastražijo vse dohode na obeh bregovih ter z rdečimi zastavicami opozarjajo na nevar-

nost, minerji pa užgo netilne vrvice. Za varnost skrbijo tudi policija, ter stražnik vselej odganja ljudi od nevarnega kraja. Penzionisti niso več boječi, ker prisostvovali so vsam eksploziji. Samo za orehe stopijo, ki rasto na Poljanskem nasipu. Iz kritja stopijo šele čez nekaj časa, po signalu, ki naznanja, da ni več nevarnosti.

Eksplozija vrže iz struge vedno le drobne drobce kamena, ki bi ne mogli nikogar poškodovati. V Ljubljani bo pokalo še precej časa, saj bodo porabili okrog 300 kg razstreliva.

Težak položaj tekstilnega delavstva

Ljubljana, 18. junija.

Divja stavka, v katero je stopto delavstvo v Braunovi tekstilni tovarni v Mariboru v ponedeljek, ni tako brezpomembna ter korenin globlje kot se morda komu dozdeva. Naše tekstilno delavstvo je v kritičnem položaju ter groze hude mežne borbe in stavka.

Braunovo podjetje je prvotno objavilo razglas, da se bo preizkusila največja delovna storitev po novem, tako zvanem dvostanovnem sistemu. V dveh tednih bi naj se torej preizkusilo, koliko lahko proizvede tkalec, ki bi moral voditi namestu enega po dva, nekateri pa celo po tri stroje. Ker bi se meze določile po efektu dela, je podjetje svetovalo v omenjenem razglasu, da se naj vsak tkalec potrdi čim bolj, da bo proizvedel čim več, kar bo v njegovem interesu.

Delavstvo seveda ni moglo sprejeti tega razglasa z navdušenjem, saj pomeni uvedba novega sistema redukcijo skoraj polovice delavcev, pa tudi redukcijo meze, kar je tudi dokazal drugi razglas podjetja, v katerem je objavljen nov mezni cenik. Po tem ceniku bi se meze znižale za 50 do 70%. Ko je delavstvo sporočilo podjetju, da ne more sprejeti teh pogojev, podjetje ni popustilo in delavci so prenehali delati.

Ekspozitura Delavske zbornice v Mariboru je takoj obvestila o tem ljubljansko Delavsko zbornico ter jo prosila, naj posreduje pri banki upravi. Delavska zbornica je tudi takoj stopila v stik s podjetjem. Pri pogajanjih je zastopal podjetje Braunov sin, ker g. Brauna ni v Mariboru. Podjetje je izjavilo, da se bodo meze določile definitivno 25. t. m. Sklajev je bil sporazum, da se reducirane meze zvišajo do 25 t. m. za 15 do 20%. Obratni zaupniki so izjavili, da je podjetje pristilo delavce v barvarni podpisati pogodbo za 12-urni delovni čas brez nadur. Delavska zbornica je javila zadevo banki upravi ter jo prosila, naj posreduje pri podjetju.

Položaj tekstilnega delavstva v ostalih mariborskih tkalnicah je enako kritičen. Jasno se opaža tendenca po redukciji plač ter da se uvede povsod nov tkalni sistem. Ni izključeno, da bo kmalu izbruhnila stavka.

Življenje mu je rešil

Ljubljana, 18. junija.

Kopalna sezona je v polnem razmahu. Včeraj je bil krasen in vroč junijski dan, sonce je izredno močno pripekalo. Zato ni čuda, da so jo mnogi včeraj popoldne ubrali na kopanje. Kopalce je malo motil samo hladen sever, ki je sem pa tja potegnil in ohladil ozračje.

Tudi na tako zvani »špicu«, ki je postala letos v težkih časih krize pravo zatočišče kopalcev, ki nimajo denarja, da bi šli v mestno kopališče ali na lirižo, se je popoldne nabralo precej kopalcev. Na vsaki strani jih je bilo najmanj po 200. Sredi živahnega vrvenja se je pa nenadoma raznesla vest, da nekdo »agaga«. Res je tih pred »špicu« gugal mlajši moški. Njegov obupen napor in borbo z vodo je opazoval več gledalcev, pa nihče ni imel toliko poguma, da bi potapljaščemu se priskočil na pomoč. Zelo se ga zapuščale moči in kmalu je izginil pod vodo. Tedaj se je ojunail mlad plavalec, bil je Džak Karl Medved, ki se je bliskoma pognal v vodo, se potopil in

DENAR

Denar je zakonito menjalno sredstvo. Njegovo zbirališče in razhodišče so denarni zavodi. Ti so posredovalci med bogatimi in revnimi, so regulatorji denarnega prometa, so podporniki domačega gospodarstva, obrti, trgovine in industrije.

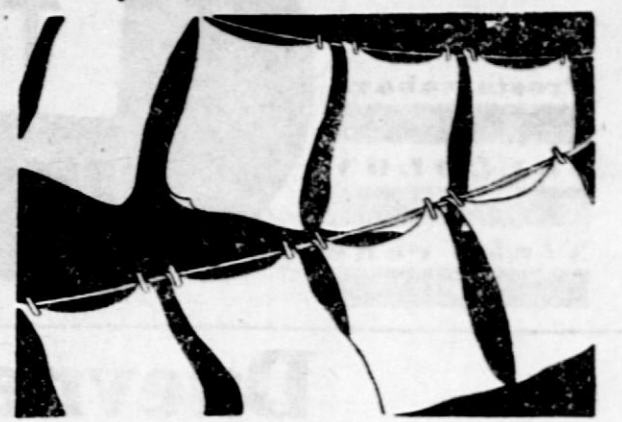
Zato ne odteguj denarja denarnim zavodom! Ne dvigaj ga po nepotrebnem! Ne kupuj stvari, ki jih nujno ne rabiš! Ne zapravljaj denarja iz strahu, da bi izgubil veljavo! Ne drži denarja doma in ne skrivaj ga!

Z vsem tem škoduješ sebi in drugim. Zgubo imaš na obrestih in podpiraš gospodarsko krizo, ki tepe tudi tebe.

Dinar veljave ne bo izgubil. Inflacije ne bo! Bodi torej pameten! Ne daj se begati! Varuj in nalagaj denar v denarne zavode!

Mestna hranilnica ljubljanska v Ljubljani izplačuje nove vloge, naložene od 15. maja letos naprej, brez zadržka in v vsakiem znaku ter jih obrestuje po običajni obrestni meri.

**"Kakor novo je
-perilo!" - saj je
oprano z Gazelo!**

TERPENTINOVO - MILO

GAZELA

pere res lepo belo

po kratki in naporni borbi potegnil že nezvestnega utopijenca na suho.

Tam so nesrečnega kmalu spravili k zvesti. Bil je neki tramvajski uslužbenec, vsi ginjen se je zahvaljeval svojemu rešitelju. Džak Medved, ki je tvegajo svoje življenje in ki je rešil že tretjemu nepravdnemu kopalcu življenje, zasluži vse priznanje!

Na živahnem živilskem trgu

Ljubljana, 18. junija.

Sobota na živilskem trgu še vseeno poznajo. Blaga je precej več kot druge dni in gospodinje se dobro zalagajo za živila, kajti tudi v nedeljo je treba jesti in seveda še mnogo bolj kot navadno. Zdi se, kot da se ljudje postopno vse tečen, kajti trg dobro oživi samo ob sobotah.

Davi ni nihče pogrešal nišar na trgu, vsega je bilo na izbiro, le črešnje je še vedno premalo. Iz Brškega jih je davi prispelo 5000 kg, ki so bile že ob 8. razprodane prekupčevalcem. Črešnje gredo najbolj v denar, zato se prekupčevalci založe z njimi zgodaj. Ob 8. so jih že prodajali doslovno v potu obraza. Gospodinje so jih tako hitro kupovali, da si jih niso utegnile niti ogledati. Toda, če so črešnje po 4 Din kg, kdo bi se potem gledal ter pokušal, kakšne so!

Trg je bil dobro založen z borovnicami, ki jih še doslej ni bilo in so gospodinje vpraševale že dolgo po njih. Prodajalke so jih v začetku ponujale po 5 Din liter, a cena je kmalu padla na 4 Din. Največje je bilo rdečih jagod, ki imajo stalno ceno 6 Din liter. Domače črešnje je prodajala samo ena kmetica, kg po 5 Din.

Graha je bilo dovolj po 5 Din kg. Za grah se gospodinje najbolj zanimajo, zdi se pa nekoliko predrag. Prekupčevalci je tudi prodajal lepe kumare po 10 Din kg. Gospodinjam se še zdi predragaj za kumare, čeprav je vročina dovolj huda. Pač pa rade kupujejo nov krompir, ki je po 5 Din kg. Zelenjava ima stalno ceno. Salate je vsak dan na izbiro, ki jo dobiš dovolj za 2 Din za vso družino. To je pravi blagoslov, ker je salata poleti meščanu glavna hrana poleg krompirja.

Ob nedeljah pa cenimo tudi pribojške, zato je bilo davi najbolj živahno na kockem trgu. Gospodinje so se zelo zanimale za piščance, ki jih zadnje zale najbolj pogrešajo na trgu. Prodajalke zato drže strogo stalne cene in prodajojo kot trske sune piščance par po 25 do 35 Din.

Dobrovoljski kongres v Dolnji Lendavi

Dolnja Lendava, 16. junija.

Organizacija prekmurjskih in medjimurskih dobrovoljcev, ki je imela letos 28. februarja v Dolnji Lendavi svoj prvi ustanovni občni zbor in ki šteje okrog 3000 rednih članov, pravi letošnji Vidovdan na posebno svečan način. V 29. t. m. priredi namreč v Dolnji Lendavi velik dobrovoljski jugoslovanski narodni kongres, ki se ga udeležijo okrog 3000 članov dobrovoljcev, organiziranih v čete in bataljone pod poveljstvom rezervnih častnikov, bivših poveljnikov dobrovoljskih enic. To bo po 14 letih tudi prvi sestanek bojevnikov za svobodo Prekmurja in Medjimurja. Po dosedanjih informacijah se udeležijo kongresa okrog 18.000 prijateljev dobrovoljcev. Naprosajo se vsi častniki, podčastniki in vojniki dobrovoljci, ki so se v letih 1918 in 1919 borili za svobodo Prekmurja in Medjimurja, naj čimprej pristopijo k organizaciji in sodelujejo na prvem dobrovoljskem kongresu.

Na Vidovdan ob 17. prikoraka prvi, 500 mož broječi dobrovoljski bataljon v Doljno Lendavo. Zvečer krene z lampijoni po mestu na dolgovaško pokopališče, potem pa nazaj pred hotel Krons. Po bakljadi in nagovoru bodo prižigali kresove in spuščali rakete. Na dan Sv. Petra in Pavla bo zjutraj budnica, ob 8. zbirališče dobrovoljcev na cesti Mursko Središče, od 8. do 9. sprejem gostov na kolodvoru, ob 9. odkorakajo dobrovoljske čete na slavnostni prostor, kjer bo maša s pridigo, potem pa otvoritev kongresa ter zaobljuba dobrovoljcev. Dobrovoljska organizacija poda svečano izjavo, da korporativno vstopa v Narodno odbrano v Dolnji Lendavi. Ob 14. bo svečan banket, potem pa domača zabava. Prireditelji pozivajo vse iskrene Jugoslovane, naj se udeležijo kongresa in s tem manifestirajo za močno Jugoslavijo.

Strahopeten kandidat

— Vi se torej potegujete za mesto močnega čuvaja v našem zverinjaku?
— Da, gospod ravnatelj.
— No, dobro. Kaj bi storili, če bi vam ponoči ušel iz kletke lev?
— Takoj bi... takoj bi...
— No, kakšne korake bi storili v tem primeru?
— Največje, kar jih morem.

**Jutri na voj. strelišču
ob 16. uri**

Prosta zabava
SREČOLOV
Nizke cene

JAVNA TELOVADBA

Sokolskega
društva
Ljubljana
IV.

Dnevne vesti

— Posvetovanje delegatov slovenskih hranilnic. V sredo so prispeli v Prago generalni ravnatelj naše Narodne banke dr. Dragoljub Novaković, ravnatelj Mestne hranilnice v Beogradu Jovan Gjuric, generalni ravnatelj zagrebaške Mestne hranilnice Franjo Schwarzwald in njegov namestnik Milan Hoholac. Posetili so guvernerja češkoslovaške Narodne banke dr. Pospisila, Zvezo češkoslovaških hranilnic, prasko Mestno hranilnico in Mestno hranilnico na Kralji Vinohradih. Včeraj popoldne so se pa odpravili s češkoslovaško delegacijo v Gdyn, kjer se udeležijo posvetovanju zastopnikov slovenskih hranilnic. Namen posvetovanja je navezati med hranilnicami slovenskih držav tesne stike in pripraviti ustanovitev zveze slovenskih hranilnic.

— Poglobitev trgovinskih stikov med Jugoslavijo in Francijo. Včeraj zjutraj je prispel v Zagreb novi poslanik na našem dvoru g. E. R. Naggjar. Popoldne si je ogledal zanimivo izjavo in posetil Meštrovčev razstavo, popoldne je pa sprejel novinarje in jim dal zanimivo izjavo o trgovinskih stikih med Francijo in Jugoslavijo. Dejal je, da boče storiti vse, da se poglobi med obema narodoma ne samo kulturni stiki, temveč tudi trgovinski. Zda, ki je zajela gospodarska kriza ves svet, je najpripravnejši trenutek, ko se lahko prijatelji z največjim uspehom naslone drug na drugega.

— Razstava jugoslovenskega tiska v Košicah. V Košicah na Slovaškem se bo vršila te dni razstava sodobnega tiska, ki se je udeležili med drugimi državami tudi Jugoslavija. Naša država razstavi mnogo zanimivega gradiva, ki naj pokaže točno sliko sedanjega stanja našega tiska doma in v inozemstvu.

— Deficit v delavskem zavarovanju. Zagrebski Okrožni urad je zaključil svoje poslovanje v preteklem letu z deficitom v znesku 5.140.543 Din, bolniška blagajna »Merkur« je pa imela 1.090.714 Din deficita.

— Prvi rušilec naše vojne mornarice. V začetku julija priplove v naše vode prvi rušilec naše vojne mornarice »Dubrovnik«, zgrajen v Glasgowu. Naša komisija ga je že prevzela in na poskusni vožnji se je zelo dobro obnesel. Dolg je 113 m.

— Češkoslovaška deca na Jadranu. V Split je prispelo v sredo 150 otrok češkoslovaških železničarjev iz Prage. Odpravili so se takoj v Dubrovnik, kjer ostanejo mesec dni v češkoslovaškem domu na Lapadu.

— Sokolska župa Ljubljana opozarja vse edince, da udeležence vesokolskega zleta v Pragi preskrbe ob pristojnega sreskega načelnika na članskih (sokolskih) legitimacijah potrdilo, da glede potovanja v inozemstvo ni zadržka. Tako potrjene legitimacije naj pošljejo župni upravi v Ljubljano, da jih predloži policijski upravi, ki bo izdala skupni (kolektivni) potni list za vse članstvo, bivačice na ozemlju ljubljanske sokolske župe. Vizum konzulata avstrijske republike bo prekrbela župa in poslala vidrni kolektivni potni list savezu SKJ. Skrbite, da bodo legitimacije pri župi do četrtega 23. junija. Župna uprava.

— Posebni vlak v Prago na sokolski zlet, odpelje iz Beograda 30. t. m. zjutraj in bo sprejemal udeležnike, ki so se za transport prijavili pri »Putniku«, na vseh postajah na progi Beograd-Maribor. Za vožnjo do meje je dovoljen 75% popust. Vsak udeležnik si mora kupiti na svoji vstopni postaji polovico karto do St. Ilje dr. meja, ki bo vedela tudi za povratek. Zato se ne sme naša vozovnica v Pragi oddati. Popust velja na podlagi posebne legitimacije, ki stane 10 Din. Prijave sprejema »Putnik« neprekinjeno do vključno 20. t. m. Prijave se sprejemajo tudi samo za vožnjo v Prago, in sicer stane II. razr. 204 Din, III. 150 Din.

— Stanje brezposelnosti. Dočim v Ljubljani brezposelnost počasi, vendar pa stalno narašča, je zadnji teden v Mariboru in tudi v Celju število brezposelnih znova naraslo. Varok je kriza v nekaterih podjetjih, ki so morala skrajni ali pa ustaviti obrat. V Ljubljani ima Borza dela v evidenci 1170 brezposelnih moških, prejšnji teden pa 1260. Zenski je brez dela 183 (209). V Celju je pri Borzi dela v evidenci 825 (852) moških in 155 (53) žensk. Med moškimi je torej brezposelnost nekoliko nazadavala, zato se je pa za 150% dvignila pri ženskah. V Mariboru je brez dela in zaslužka 836 (792) moških in 183 (209) žensk. V Murski Soboti pa 343 (345) moških in 9 žensk. V Kočevju se je položaj izboljšal. Tam je bilo brez dela 175 oseb, ker je bilo ustavljeno obratovanje v tekstilni industriji. Ta teden je podjetje zopet začelo obratovati.

— Zveza bojevnikov Ljubljana priredi letos 10. julija svoj vsakoletni tabor na Brezjah. Polovična vojnja je dovoljena na vseh progah saveke in dravske banovine do postaj Otoče in Radovljica ter velja za vse udeležence. Na odhodni postaji se kupi cel vojni listek, ki je veljaven tudi za nazaj, ako se izkaže udeležanec s potrdilom o udeležbi tabora. Takšna potrdila bo izdajala zveza 9. in 10. julija na

ter v Ljubljani 763,5, temperatura je znašala 9,2 stopinj.

— Iz »Službenega lista«. Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 48 z dne 18. t. m. objavlja uredbu o izpremembah in dopolnitvah uredbe o skupnem davku na poslovni promet, dopolnilni sporazum k pogodbi o trgovini in plovnosti med Jugoslavijo in Italijo ter 8 objav banske uprave o pobiranju trošarine v letu 1932.

— Razpust društev. Jugoslovanska strokovna zveza rudarjev skupina Mežica in Lovski klub pri Sv. Tomažu sta razpuščena, ker nimata pogojev za pravni obstoj.

— Silno neurje v Bosanski krajini. V četrtak je divjala nad Bosansko krajino nevihta. Nad Tešicem in okolico se je utrgal oblak. Zaradi naliva se je vrli tudi plaz zemlje na progo državne gozdne železnice Doboj-Tešić. Plaz se je zrušil na progo sekundo pred prihodom vlaka. Lokomotiva vlaka je zemlja deloma zasula, sicer se pa vlaku ni pripetilo nič hudega, ker se je zaradi vzpona na progi namah lahko ustavil. Nevihta je divjala tudi med Banjaluko in Jajcem. Nalivi so bili toliko, da je voda preplavila tudi ceste. Neki avto, ki je prihajal iz Splita s 15 potniki, je zašel v vodo in se prevrnil v jamo ob cesti, katero je zalila voda, tako da je ni bilo opaziti. Potniki so morali poskakati v vodo, da so se rešili. Avto se je močno poškodoval. Slučna nezgoda je doletela tudi drugi avto, ki je prihajal iz Jajca.

— Novosadski slikar toži Abesinijo. Pred mednarodni razpisom v Haagu se bo vršila te dni obravnava proti abesinskemu cesarstvu v zadevi izplačila 50.000 zlatih frankov novosadskemu slikarju Anastaziju Bocaricu, ki se je seznanil v Carigradu s pooblaščenim ministrom Abesinije Valpijem in portretiral. Minister je bil pozneje premešen in je vzel portret s seboj. Portret je zbudil v Abesiniji splošno pozornost in ko je prišel v Carigrad nov abesinski poslanik, je naročil Bocaricu, naj naslika abesinski državni grb, za kar mu je obljubil 50.000 zlatih frankov. Bocaric je grb naslikal, denarja pa ni dobil. Ker ima pa v rokah pogodbo, mu bodo morali najbrž honorar izplačati.

— TARMOL bo ščitil najboljše vašo obleko pred škodljivimi moli. Tarmol izdeleže »Chemotechnica«. Ljubljana. Mestni trg 10 in se dobi v vseh lekarnah in drogerijah.

— Grenčica »Franz Josef« reši telo nabranjnih smilobnih strupov.

Iz Ljubljane

— Iz še nekaj o blagopokojnem Slovaku Kollmannu. Kadar je kdo njegovih uslužbenec obolel, je prijel gospodar za vsako delo, da je ostal pomagati. Če se je katera njegovih nameščenikov močila, ji je poklonil cel kos porcelana. Kolikim dečkom je bil rajni birmanski boter! Nekoč je dobil vse prošnje, da bi dečkom birmo vezal. Za vsakega birmanca je imel pripravljeno močeno knjižico in po enega jurja. Ker pa so tisti dan vsi dečki razen enega izostali, je dobil birmance v dar knjižico in vse jurje, ki so bili namenjeni ostalim.

— Nove hiše in vile. Med Dunajsko in Vodovodno cesto onstran Stadskega železniškega upravnega službenca hišo. Zda je v delu zidanje prvega nadstropja. V starih hišah so še stranske, peto poslopje se ometava. Zidanje šeste hiše vodi stavebenik Emil Tomazič. — Ob Vodovodni cesti si zidata Karel in Rozalija Germek visokopritlično, enonadstropno domačijo. V dobrih dveh mesecih bo hiša dozidana. Zida mu staršno podjetje Ivan Slokan. — V Trstenjakovi ulici v bližini Dunajske ceste si postavljajo hišo zasebni uradnik Franc Vilhar. Tu je bila nekdanja jama, ki so jo pozneje zasuli. Zato je svet tako mehak, da morajo napraviti v tleh več betonskih stebrov, na katerih bo stalo temeljno zidovje. V vili bodo stanovanja v visokem pritličju in prvem nadstropju. Podstrešnih sob ne bo, ker bo imela stavba ravno streho. Zidarska dela vodi mestni stavebenik Emil Tomazič.

— Proti zaposlitvi tujega delavstva. V naši gradbeni industriji sicer ni tako hude krize, kot v drugih industrijah, vendar je opaziti, da se tudi letos manj gradi, kakor lani, ko je bila ena najboljših sezon. Zato je seveda razumljivo, da v gradbeni stroki niso prišli vsi sezonski delavci do zaslužka, na drugi strani je pa res, da v naše mesto vedno bolj silijo tuji delavci, zlasti z juga države, Dalmatinci in Bosanci delajo mnogo cenjeje, kakor naši delavci, ker nimajo takih potreb, kakor naši delavci, ki se ne more zadovoljiti s tako skromno hrano, ima pa tudi večje kulturne potrebe. Ker je naval delavcev z juga vedno večji in ker so ogroženi interesi domačega delavstva, se nameravajo tukajšnje strokovne delavske organizacije stavbne stroke obrniti na bansko upravo, s prošnjo, naj zaščiti domače delavstvo.

— Ljubko otepjanje je včeraj zjutraj presenetilo obiskovalce Tivolija. Okrog vseh kandelabrov Glavnega drevoreda so kar čez noč iz belega peska zacvetele bujne pelargonije v treh najlepših redih odtenkih, kakor bi se okrog kamenitih postavkov vili zeleni, z rdečim cvetjem prepleteni venci. Kakor čudež so ljudje obdnavali ves dan počitke, ki so zrasle sredi bele ceste iz samega peska, saj tudi nikjer ni videti črne zemlje, ki bi bile vajajo vsajane, niti lončkov, ker so zakopani do vrha v tla in skrbno zasuti s peskom. Če bi se poznali studentek iz trde skale, bi ne bili tako neprisrčljivi, ne tako živ in očarljiv, kot je lepo to žareče cvetje iz razbeljenih tal drevoreda! In vendar je že proti večeru, ko je promenada najživahnejša, ložal iz trde ceste izravnane in prevrjene lonček z zlomljeno cvetlico oh kandelabru. Kak prešeren in pregrado veden mladek je pač pobegnil mami! — kaj še! Naši zorni, nabednjeni in inteligentni mladi kavalirji se počajo po promeni in očičkajo po rožah kot govedo po smajli, ki ne vidi, kaj počne za seboj.

— Iz Na jutrišnjem javnem telovadnem nastopu Sokola IV nastopi tudi kolearski bataljon pod vodstvom br. podporočnika Djordjevića. Ta točka bo posebno zanimiva ter bodo gledalci prišli povsem na svoj račun. Sploh pa bo program pester in bogat, zato naj nihče ne okleva ter se naj udeleži te lepe prireditve. Začetek ob 15.30.

— Iz Tramvajsko progo, ki so jo nameravali obnoviti letos, s težavo vzdržujejo. Tirmice so na nekaterih krajih skoraj povsem obrabljene in vedno se sesedaajo, ker nimajo trdne podlage. Tiri je posebno obrabljen na Poljanski cesti, kjer vozijo stari tramvajski vozovi s takšnim hrúšcem in trúšcem, kot da se valji s planine plaz. Te dni tiri popravljajo in morali so tudi premenjati nekaj tirmic z novimi, ker so se tramvajska kolesa že drgnila po cestnem tlaku.

— Iz Zoisova piramide je bila že prav visoko obrasla z bršljanom, tem lepim vednozelenim simbolom nesmrtnosti, med bršljanom so se pa svetili svetlozeleni listi Vitehove divje trte, ki jeseni zagori z rdečimi plameni, a med obema se je prepletal kovčkan in komaj čakal, da razvije svoje nežno rožno cvetje, ki po njegovi obliki ljudje vso rastlino imenujejo tudi »kroki parkelj« in zlasti ponoči na polni svojo okoliščo z najsilnejšim vonjem. Piramida je bila postavljena v spomin velikega Zige Zoisla, ki ga v zgodovini Slovenec — kakor njegove piramide — nkd ne more prezreti, in to piramido moža, ki je bil dobitnik bežnega, komaj prebujajočega se naroda in sploh vseli bednih, so ovijale rastline, kakor naj bi naše spoštovanje in naša hvaležnost ovijala ime velikega mečena, a vendar so pod njim surovejši že večkrat potegnili ovijalke s spomenika. Kaj bi storili s človekom, ki bi zmetal cvetlice z oltarja? Tudi piramida je oltar, ki narod z njim časti svojo velikega dobitnika, pod njo pa leže bršljan, trta in kovčkan — žalostni dokazi, da med nami žive ljudje, ki tega imena niso vredni.

— Iz Vsa z rododendronom okrašena je bila včeraj Ljubljana, saj so tega prekrasnega cvetja prinesli polne jerbe z Golice otroci z Jesenice in okolice, kjer pa rododendron pravi »bunjak«, drugje mu pa lepo po domače reko tudi sleč, grčevnik, pljuvanec ali pa dragomastnik. Velike šopke lepoga rožnega cvetja so prodajali po dinarju, da je le redkokateri ljubljaničan prišel, brez šopka domov, mnogi so pa nosili seboj kar polna naračja planinskih rož, a tudi ravni otroci so se s kovači v žepih veselih obrazov vračali k svojim staršem na Gorenjsko, da im nam nabere svetih cvetlic.

— Iz Nocoj gostujeta v naši operi dva ugledna člana mariborskega gledališča, in sicer v uspehi Abrahamovi »Viktorija« in njen huzare. Gd. P. Udovičeva, katere uspešno deluje v Mariboru kot opereta in operna perka, bo nastopila v naslovni vlogi omenjene operete, njen partner v vlogi poslanika Cunkizhta pa bo nam že dobro znani karakterni igralec g. V. Skrbinek. Na to zanimivo gostovanje opozarjamo naše občinstvo.

— Iz Manjše zidave. Inž. Mirko Šušteršič, ki ima svoj vilo na vogalu Ptujске in Mariborske ulice, je napravil moderno betonsko vrtno ograjo. K poslopju samemu pa dela enonadstropni prizidek. Zidanje vodi stavbno podjetje Anton Mavrič.

— Iz Obnova hiš. Na Tržaški cesti se popravlja in obnavlja Golobova nekdanja Gjudova hiša. Delo ima v rokah Prva slovenska zidarska družba. V Soteski, v tej tako tihi in mirni ulici, stoji zidarski oder ob enonadstropni Cudermanovi hiši št. 6. Najprej se popravlja omet, nato se pročelje čedno prebli. Obnovo izvršuje zidarski mojster Josip Mozetič. Tako se mesto lepša na promelnih cestah kakor tudi v ulicah, ki imajo malo osebnega prometa.

— Iz V kavarni »Viduka« danes koncert. Odprto do 4. ure zjutraj. 370/n

— Iz Zopet izvršene zvočni tednik ob filmu »Gloria« v Elitnem kinu Matiel. V tekočem tednu bomo videli v najnovejšem Foxovem žurnalu tragedijo francoskega luksuznega parka »Philipparas«, ki je zgorel v zalivu Aden. Videli bomo tudi nesrečno vožnjo zračnega orjaka »Akron« ob priliki prvega poleta na zapadni obali Severne Amerike, ko se je moral boriti s silnim viharjem. Slednjič bomo videli 30.000 Indijev mohamedancev pri molitvi po ulicah mesta Delhi. Seveda je zastopan v žurnalu tudi sport in sicer tenis, skok, ples in jahanje. Skratka, vse zanimiv žurnal, ki bo občinstvu gotovo ugaljal.

— Iz Vpisovanje za šol. leto 1932/33. Na državni manjšinski osnovni šoli z nemškimi učnim jezikom ter poukom v slovenski in srbohrvaščini bo vpisovanje dečkov in dečlek za I. razred v ponedeljek in torek, t. j. 20. in 21. junija, vsakokrat od 11. do 12. — Cojzova c. 5, I. nadstropje — desno.

— Iz I. deška meščanska šola na Prulah ima v nedeljo 19. t. m. razstavo pismenih in risarskih izdelkov. Ravnateljstvo vabi starše in prijatelje šole, naj si jo ogledajo. Otvorjena bo od 8. do 13.

— Iz Vpisovanje učenk na licejski osnovni šoli v Ljubljani se bo vršilo za prvi razred 20. in 21. junija t. l. od 8. do 12. dopoldne v poslopju Mladike. Zdravniški pregled teh učenk bo 23. junija t. l. ob 8. K pregledu mora priti vsaka učenka. Za vse ostale razrede se bo vršilo vpisovanje v Mladiki 30. junija in 1. julija t. l. od 8. do 12. dopoldne. Upraviteljica.

— V vseh drogerijah se dobi priznana desinfekcijsko sredstvo SANOFORM v originalnih steklenkah! 351/n

— Iz Umrlj so v Ljubljani od 10. do 17. junija. Kollman Robert 60 let, veletrgovec in veleposelnik. Mestni trg 7-II; Ahčin Ciril, 30 let, trgovec. Celovška c. 56. — V ljubljanski bolnici umrli: Guzi Ivan 47 let, sluga mesnega tržnega nadzorstva, Velika dolnarska ul. 10; Detter Franc 46 let, katastarski inšpektor, Križevniška ul. 7; Bašelj

Vinko 27 let, kajzar, Koprivnik 25; Hočev Jožet, 5 dni, sin posestnika, Dvorska vas I; Velkovič Vlado, 28 let, artist, velesejem; Frank Milena, 1 leto, Klanje 8, Kranj; Prantž Franc, 18 let, dijak, Tacen 80, obč. Smrtno pod S. g.; Bernard Marjan, 1 mesec, sin sluga Josipa, Grajska pol. I; Stoinik Franc, 20 let, umobolnik, Vinski vrh, srez Ptuj, Rop Franc, 6 mesecev, sin vajenke Luče 48 srez Gornji grad; Ferjan Milko, 6 mesecev, sin pekovi pomočnika, Glince, Tržaška c. 3; Konča Tonček, 10 let, sin posestnika Franca, Polje 17, obč. Tržišče; Foršner Karolina, roj. Rajdiga 24 let, žena steklarja, Hrastrnik 156; Kosenina Leopold, 41 let, čevljarški pomočnik, Jerše 47; Hrovat Marija, 29 let, žena posestnika Mihaela, Reber 25, srez Novo mesto; Dražič Stefan, 47 let, tiskar, Resljeva c. 3; Klanjšek Oskar, 1 leto, sin elektromontera, Dol. Logatec 39.

— Iz Na Glincah je fletno, a še nikdar ni bilo tako lušno kot bo jutri, ko bodo imeli Glinčanje žegnanje. Seveda ne bodo praznovali sami, saj so nacvrli boba za vso Ljubljano in tudi drugih dobrot, sladkosti in židane volje ne bo manjkalo.

— Iz Prireditveni odsek »Sose« priredi jutri 19. t. m. izlet čez Golovec, Orje, Lisičji grad, pri gradu kratek odmor in ogled gradu, potem dalje v Škofljo. V gostilni Javornik oddih in okrepčilo. Povratek z vlakom. Zbirališče na Dolenjskem mostu. Odhod točno en četrtna dva. — Člane in prijatelje »Sose« ter ljubitelje narave vlijudo vabimo na ta izlet. — Člani, ki se tega izleta ne udeležijo, naj se udeležijo izleta »Kranjske sokolske župe« v Strazišču pri Kranju ali pa javnega nastopa Sokolskega društva Ljubljana IV v Ljubljani. V ponedeljek 20. t. m. ob 8. zvečer seja Prireditvenega odseka v restavraciji »Zvezdca«. Seja obvezna za vse članice in člane.

— Iz Sokol Ljubljana II priredi drevi na realni točno ob 20. predavanje s skiptičnimi slikami o »Znamenitostih Prage«. Predaval bo brat Branimir Kozinec. Ker je predavanje zelo važno zlasti za udeležence vesokolskega zleta koncem tega meseca in začetkom julija, vabimo vse članstvo bratskih sokolskih društev iz Ljubljane in okolice, da se predavanja udeležijo v čim večjem številu. Vstop prost. Prosvetni odbor Sokola II, Zdravje!

— Iz Godba Vič-Glince priredi na žegnanjsko nedeljo na senčnatem vrtu pri »Travnici« na Glincah veliko vrtno veselico s plesom in srečolovom. Ker je čisti dobiček namenjen za novi godbeni inventar, se najvjudneje vabijo vsi prijatelji lepe glasbe. 369/n

— Iz Pevsko društvo »Krkovo-Trnovca« bo tudi letošnje leto dostojno praznovalo svojega patrona z veliko vrtno veselico v nedeljo 26. t. m. v Koleziji. 366/n

— Iz Dedici tvrde Franca Kollmanna v Ljubljani naznanjajo vsem cenj. odjemalcem, da se otvori trgovina takoj po končanem sodnem postopanju. 367/n

— Iz Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani javlja, da je žrebala lista na vpogled v vseh trafikah, kjer so se prodajale srečke; dalje v društveni pisarni Rimska c. 9, pritličje, desno, kjer se dobe tudi dobitki vsak delavnik od 15. julija t. l. od 16. do 18. ure. Istotako prejmejo žrebale liste vse podružnice in poverjenice Kola. 368/n

— Iz Grafolog Karmah se je poslovil od Ljubljane in odpotoval v Zagreb. Nastanil se je v hotelu Milinov. Želim mu mnogo uspehov.

— Iz Dunajsko pranje, svetlokanje Simenc, Kolodvorska ulica 8.

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, porušenem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti, sežite takoj po staropreiskušeni »Franz Josefovici grenčici! Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolzni povdarjajo, da je »Franz Josefovica« voda izborna učinkujoča naravno odvajalo sredstvo. »Franz Josefovica« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Celja

— K Jutrišnji posvetitvi cerkve sv. Save v Celju se bodo pripeljali v Celje poleg nekaterih članov vlade in številnih zastopnikov beograjskega javnega življenja ter udeležencev iz vse ostale države tudi Nj. Sv. patrijarh Varnava in trije pravoslavni škofje, ki mu bodo asistirali pri posvetitvi in sicer: episkop novo ustanovljene zagrebske mitropolije dr. Maksimilijan Hajdin, episkop baški dr. Irinej Čirić in episkop zvorničko-tuzlanski Nektarije Krulj.

— Opozorjamo na nocojšnjo predstavo ljubljanskega delavskega in govornega zbora »Svoboda«, ki bo gostoval v tukajšnjem mestnem gledališču ob pol 21. z dramiziranim Cankarjevim »Hlapcem Jernejem« in njegov pravico, ki ga je priredil Ferdo Delak. Vstopnice se dobe v predprodaji v knjigarni Gorjanc in Leskovšek na Kralja Petra cesti, zvečer pa pri gledališki blagajni. Vstopnina je zelo znižana.

— C Jutri zvečer vsi na koncert Celjskega pevskega društva, ki bo v korist cerkve sv. Save ob pol 21. v veliki dvorani Celjskega doma. Obirajo se pesto vstopnice le prostovoljni prispevki!

— Pojasnilo glede seje banovinskega odbora Jugoslovenske radikalne kmetske demokracije. Z ozirom na razna vprašanja pojasnjujemo, da se vrši v nedeljo, dne 19. junija 1932 v Celjskem domu v Celju se seja članov banovinskega odbora JRKD in ne zbor strankinega članstva. Valed tega tudi g. ministra dr. Kramer in Pucelj poročata le odbornikom o internih vprašanjih organizacije. Vsi člani odbora so dobili osebna vabila, ki veljajo kot legitimacija za vstop v sejno dvorano. V kratkem pa se bo vršil v Celju članski zbor na katerem bosta poročala g. ministra in narodni poslanec g. Ivan Prekoršek.

Ljubavna pisma Bernarda Shawa

30 let je dopisoval s slavno igralko Ellen Terry in ona je bila kriva, da je ostalo samo pri teoriji

Angleška epistolografija, ki je morda najbogatejša epistolografija svetovne literature vobče, piše F. Tetauer v »Lidovih Novinah«, je obogatela za izredno zanimivo zbirko. Gre za ljubavno korespondenco Bernarda Shawa s slavno angleško igralko Ellen Terryjevo (umrla leta 1928), obsegajočo 310 pism. To je dragocen pripomoček za spoznavanje vodilnega angleškega dramatika in njegove največje igralske sodobnice, pa tudi za razumevanje socioloških, moralnih in estetskih pogojev angleškega gledališča v letih 1892 do 1922.

Dopisovanje se je pričelo leta 1892, ko je bila 44 letna Ellen Terry na višku svojih uspehov kot umetnica in žena in ko je bil 8 let mlajši Shaw dramski kritik »The Saturday Review«. Prijateljski stiki, ki so se razvili med obema, so trajali skoraj 30 let in ves čas sta si dopisovala. Začetki dopisovanja segajo v dobo pred Shawovim zakonom in bogati dokazi iz te dobe kažejo poznejšega puritanskega proroka in patrijarhalnega apostola v presenetljivi luči. Shawa vidimo tu kot strastnega in razigranega ljubimca, ki sicer gasi ogenj svojega srca samo na papirju, zato pa tako, da vesten čitatelj ne more dvomiti, da ni bila Shawova krivda, če je ostalo samo pri teoriji.

Ellen Terry je napravila iz Shawa zaupnika v umetniških in osebnih zadevah. Shawa je za služila ta igralka nasprotno za vzor predstav o ženski in ljubi. Skratka, bila sta zaljubljenca v vsakem pomenu besede, razen tehničnega pomena. Shaw je hodil gledat vse shakespearevske igranje, ki jih je predstavljala Ellen Terryjeva, ona je pa gledala na Shawa skozi luknjo v zastori ter kupovala »The Saturday Review«. Površni čitatelj bi utegnil videti v klasičnih ljubavnih pismih Shawova ljubavna pisma Terryjevi in vice versa primer didaktične in trgovske korespondence; toliko je namreč v teh pismih shawovskega materiala, vsestranosti in dela. Poleg komentarja dobe, kritike umetniških sodobnikov E. Terryjeve, shawovske filozofije, etike, politike in ekonomike je tu mnogo odstavkov, ki se dajo primerjati samo z ljubavno poezijo.

V pismih, ki so po vsaki besedi shawovska, se jasno očituje svojevrsna glava, spominjajoča bolj na možnega Marchbanksa (iz Candide), nego na bradatega nosilca Nobelove nagrade. Značilna je tu erotika (resnična in vroča), večkratno izpolnjena s shawovsko filozofijo in politiko. In tako se razvija pred čitateljevim očmi neobičajno in pri tem neerotično dejanje. Genijalni avtor odpira svoje srce genijalni igralki, da naslovi v naslednjem hipu na svojo materinsko teoretično ljubico (njena krivda) moralno pridigo, da ji svetuje v stiskah ali vsaj dramaturgično popravi njeno Shakespeare vlogo v tem ali onem Shakespeareu. Več let je pregovarjal Shaw Terryjevo, ki je v njej videl idealno predstaviteljo za nove drame, naj zapusti

slavne elizabetince in obenem modne francoske avtorje in se posveti »resnični umetnosti«, kreaciji lbsejovih in Shawovih iger. Več let je izpodkopaval z diktatorsko opozicijo dolgoletnega in največjega partnerja E. Terryjeve sira Henry Irvinga, ne da bi pri tem pozabil zagotavljati ji svojo ljubezen, ki je nje resničnost po zaslugi pogostih pismenih intermezzov izven vsakega dvoma. Neprestano ji je prigovarjal naj se z njim sestane, ona je pa oherala uslišati njegovo željo, pa se je znala menda po slečem ženskem instinktu spretno izogibati sestanku.

In tako dobiva ta nenavadna ljubavna korespondenca čedalje bolj značaj rafinirane igre, ki v nji partnerja igrata resnično, toda z nekakšno zavestjo, da se prav za prav nič ne more zgoditi, kar pa ne prikraja njunega dopisovanja na spontanosti, niti na čisto zelo intimni neposrednosti. Shaw pri tem nikoli ne neha biti galanten vitez, duhovit kavalir in ognjevit ljubimec, čeprav podvrže predmet svojega pismenega oboževanja včasih celo nekoliko drastični vzgoji, ali pa ko pripoveduje Terryjevi o svojih drugih ljubeznih.

Naravno je, da pri tvornem duhu, kakor je Shaw, ni ostalo pri tej korespondenci. Duševne vezi z Ellen Terryjevo so vodile tako daleč, da je napisal za njo življenjsko vlogo: Lady Cecil v »Spreobrnitvi kapitana Brassbounda«. Ironija usode je pa hotela, da je igralka Terryjeva to vlogo šele nekaj let po londonski premijeri, toda tudi potem z velikim uspehom. To je bilo že po srečanju obeh epistolografskih zaljubljenec, do katerega je prišlo slučajno in mirno lahko verjamemo, da proti volji E. Terryjeve. Pismeno ljubavno prijateljstvo, najintenzivnejše do osebnega srečanja, se je ohladilo že nekaj časa pred Shawovo ženitvijo, potem se je pa polagoma izpreminilo v čisto prijateljsko razmerje, ki so bile v njem besede ljubezni samo vpludnost, spomin na flirt in pa kočček koketerije pri dveh čudovito mladih starih.

Pisma se končajo leta 1922, ko je bilo Ellen Terry 74 let, torej 6 let pred njeno smrtjo in s tem je zaključeno tudi eno izmed poglavij Shawovega erotičnega življenja, ki je iz njega jasno razvidno, da je bila njegova ljubezen do velike igralka v resnici samo delo in literatura v erotičnem ovojju, čeprav je bilo njeno izhodišče zares ljubavno. Zdi se, da je ta izredno živa zveza trpela pod pritiskom časa in izključitve E. Terryjeve iz javnega življenja ter duševne in umetniške aktivnosti, čeprav je Shaw izrečno napisal, da »Terryjeva zanj nikoli ni bila stara«.

Tako je ostal od čudovitega prijateljstva, od imaginarne ljubezni in od epistolografske zaljubljenosti samo delbel sveženj zanimivih pism, ženske neznih in materinskih, kolikor gre za E. Terryjevo, ter ognjevit zaljubljenih, poučujočih in zabavnih, kolikor gre za Shawa. Mnogo pism se je izgubilo, to, kar je ostalo, je pa gradivo za poseben roman o zaljubljenih, ki sta se uletela sestati, ker nista hotela zlomiti neresničnega čara spiritualne realnosti medsebojne korespondence. In nobena stvar ne priča o višini kulture okolja, iz katerega sta izšla, tako, kakor baš dejstvo, da je mogla biti ta korespondenca objavljena v celoti, kakor se je ohranila.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Zaenkrat 6 let

Snoči je bila pred dunajsko poroto zaključena obravnava proti atentatorju Matuski. Zaslusanih je bilo še več prič, obenem pa prečitane izpovedbe onih prič, ki niso mogle priti osebno k razpravi. Popoldne sta prišla na vrsto psihijatra, ki ju je predsednik vprašal, če potrebujejo še kaj materiala in če je treba zaslišati še nove priče. Oba sta izjavila, da to ni potrebno. Priča trgovec Smolensky je poslal pismeno izpovedbo, ki v nji pripoveduje, kako mu je Matuska pravil o svoji čudežni rešitvi pri katastrofi pri Biatorbagy. Po eksploziji si je umil okrvavljeni obraz, sedel na kamen in si prižgal cigareto. Pomagal je reševati ranjene potnike izpod razvalin in lastnoročno rešil neko damo z otrokom. Ko ga je Smolensky vprašal, kako je mogoče izvršiti atentat, mu je Matuska odgovoril: »Ne morete si misliti, kako lahko je to.«

Zvečer je porotno sodišče izreklo obsodbo radi poskušanih atentatov na brzočlak Dunaj-Berlin pri Anzbachu in je bil Matusak obsojen na 6 let poostrene ječe in na plačilo odškodnine avstrijskim železnicam v znesku 5000 šilingov. Po prestani kazni bo pa izgnan iz Avstrije in izročen Madžarski, kjer bo odgovarjal za atentata pri Biatorbagy in Jüterbogu. To bo šele glavna obravnava proti njemu in ga torej glavna kazen šele čaka.

Samomor slavne letalke

Lena Bernstein, naturalizirana Francozinja, ki je dosegla v vztrajnostnem poletu svetovni rekord, si je v Biskri v Alžiru končala življenje. Malo pred samomorom, ko je bila že pripravljena na pot za novim rekordom, se je njeno letalo razbilo.

Niso vse solze enake

Zenskam radi očitamo, da znajo plakati, kadar koli se jim zahoče. O tem govore že sv. Avgustin, Tacitus, zlasti pa satirik Juvenal, ki pravi, da imajo ženske solze vedno v zalogi in čakajo samo ugodne prilike, da jih prelivajo v potokih. Enako spretno pa znajo baje ženske solze tudi zadržati. Ko so neko damo vprašali, zakaj v gledališču med predstavo tragedije ni plakala, je baje odgovorila: Saj bi bila rada plakala, pa sem povabljenja nocoj k znanec na večerjo.

Niso vse solze enake. So resnične solze, ki rri njih gorje resnično občutimo, so solze, ko se v žalost samo silimo, in so slednjič velike solze igralk na projekcijskem platnu, ki so samo kapljice očlerica. Igralci in igralka bi lahko o solzah marsikaj povedali. V IV. dejanju »Theodore«, po prizoru, ko ubije Marcela, se je vračala Sarā Bernhardtova z odra glasno ihtela. Nekateri igralci se tako živje v svojo vlogo, da se je niti po predstavi ne morejo otrestiti. Njihove solze so resnične, oni ne igrajo, temveč živje. Če pa tega ne zmorejo, imajo na razpolago druga sredstva, da privabijo solze v oči. Igralka, ki svojo vlogo navadno prevzija, se nekega večera ne more živjeti v njo. Prikljče si torej v spomin žalosten trenutek iz svojega življenja, ko je plakala in čutila resnično gorje. Če to ne zadostuje, pomaga čebula, skrita v žepnem robcu, ali pa se zagleda v močno luč, dokler ji solze ne pri-teko v oči.

Moderni psihologi so pa poleg tega ugotovili, da lahko človek izzove

tako fiziološko stanje, ki ga navadno spremljajo solze. Poskusimo dati obrazu tragičen obraz. Usta se nakremžijo, oči postanejo otožne, nozdrvi se razširijo, obraz dobi izraz silne bolesti in solze kmalu priteko po licih. Toda tu je potrebna vaja, drugače ne gre. Kdor pa tako dobro obvlada svoj obraz in kdor pridno vežba, postane kmalu gospodar svojih solz. Nasprotno pa lahko solze tudi ustavimo, če poskusimo dati obrazu vesel izraz. Kakor smehljaj, tako lahko postanejo tudi solze nekaj napol konvencionalnega, tudi one imajo svojo koketnost in svoje male laži, če se n. pr. dedič v srcu raduje, obenem pa preliva solze ob smrtni postelji bogatega sorodnika.

Nediskretni kralj mode

Znani pariški kralj mode Paul Poiret spada med one ljudi, ki hočejo biti na vsak način središče pozornosti. Več let je slovel po vsem svetu, saj ni bilo nobenega pomembnejšega novega vzorca, ki bi ne šel skozi njegove roke. Toda na svetu je vse minljivo in tako je zatunila tudi Poiretova zvezda. Zdaj, ko ni več kralj mode, je poskusil svojo srečo na nov način. Izdal je zelo nediskretno knjigo »Ko sem oblačil epohe«. Ni se pa še poleglo razburjenje, ki ga je povzročila ta knjiga, že se pripravljajo Poiret izdati novo knjigo, ki bo dvignila med gospodo po vlemestih še več prahu. Knjiga se bo imenovala »Revenzy«, kar pomeni vrnite se, ali pridite zopet.

Poiret pripoveduje v svoji novi knjigi, kako je doživljal ljubavne pustolovščine. Pikantne zgodbe so odkrite čisto do brutalnosti, junakinje sicer niso omenjene s pravimi imeni, pač so pa opisane tako, da lahko vsak človek s prstom pokaže na nje. Doslje je imela samo ena prizadeta pogum odgovoriti. Zda je žena znanega pisatelja. Za tisk ima pripravljeno knjigo, ki se bo imenovala »N y revenez pas«. (Ne vrnite se!)

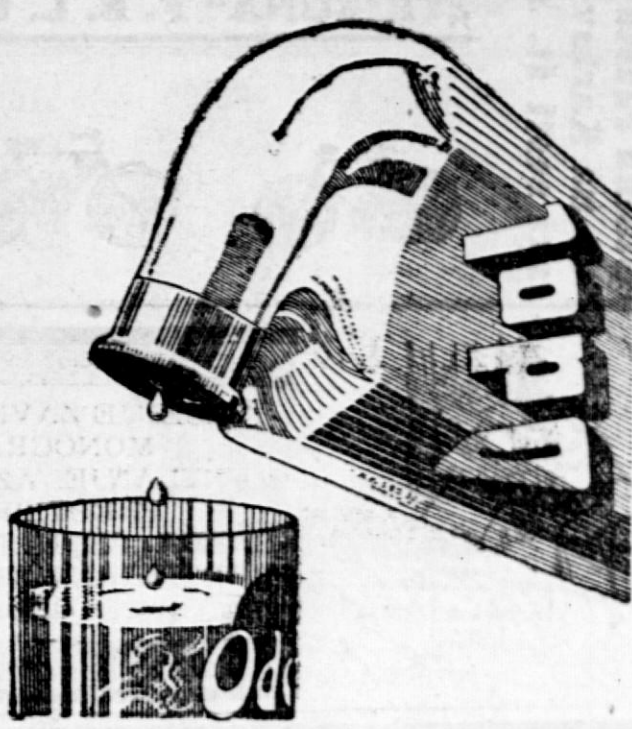
Sport

Jugoslovenski kolesarji na krožni vožnji po Madžarski

Kakor znano, priredi madžarska kolesarska zveza od 29. t. m. do 3. julija mednarodno amatersko krožno vožnjo po Madžarski. Organizacijo te vožnje, ki znaša skupno 1017 km in je razdeljena v pet etap, je zveza poverila političnemu dnevniku »Az Est«, pod pokroviteljstvom višjih državnih funkcionarjev kakor tudi predsedniku narodnega sveta za telesno vzgojo. Etape, ki se bodo vozile, so sledeče: 1. etapa. 29. junija Budimpešta-Szolnok (km 196). 2. etapa. 30. junija: Szolnok-Miskolc (km 200). 3. etapa. 1. julija: Miskolc-Debrecen (km 227). 4. etapa. 2. julija: Debrecen-Hodmezövásárhely (km 206). 5. etapa. 3. julija: Hodmezövásárhely-Budimpešta (km 188).

V madžarskih krogih vlada za to kolesarsko prireditev veliko zanimanje posebno še, ker bodo na njej sodelovali kolesarji sedmih narodnosti, in sicer: Madžarske, Francije, Italije, Češkoslovaške, Jugoslavije in Avstrije. Vsak izmed teh držav pošlje na start štiri svoje dirkače, Madžarska pa postavi dve skupini po štiri. Seveda bo nas tu zanimalo sodelovanje naše četvorice. Kakor vemo, se naši kolesarji zelo poredkoma udeležujejo mednarodnih voženj. Zelo lanko leto so nam na balkanidaj pokazali, da je inozemstvo za nje trd oreh, zato tudi tu ne bomo računali na uspehe, kajti nam je znana razlika kolesarskega razvoja pri nas in drugod, čeprav pri nas že vsak otrok vozi kolo. Da pa se ne bo naša reprezentanca kar tako podala na to važno vožnjo, je komisija Koturskega saveza sklenila prirediti jutri, 19. t. m. ob priliki celjske zvezde dirke tudi izbirno dirko na progi Zagreb-Celje, Zagreb (km 200), ki naj bi določila našo četvorico za Madžarsko. Od izida te dirke bo torej odvisna udeležba Jugoslavije na madžarski mednarodni krožni vožnji. Če bo povprečna brzina dirkačev znašala jutri nad 31 km na uro, bo že kaj, nasprotno pa se mi ne smemo prikazati med dirkače, ki vozijo 35 in več km na uro.

Medklubske kolesarske dirke »Save«. Kolesarsko in motociklistično društvo »Sava« v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 26. t. m. medklubske kolesarske dirke na progi Vič-Planina-Rakek in obratno. Start in cilj na Viču pri km 3, začetek ob 14.30. — I. Glavna medklubska dirka: Vič-Planina-Rakek in obratno. II. Medklubska juniorska dirka: Vič-Logatec in obratno. III. Dirka novincev: Vič-Vrhnika in obratno. IV. Seniorska dirka na 4 km. Za vse navedene dirke so določena lepa darila in kolajne. Splošna določila. 1. Prijave so brez prijavnine. 2. Tekmo-

ODOl je visoko koncentrirana usna voaa par vbrižgov zadosluje. ODOl je zelo šledljiv v uporabi. ODOl je ledaj poceni.

vati imajo pravico vsi dirkači, včlanjeni v koturskem savezu kraljevine Jugoslavije. 3. Vozi se po dirkalnem pravilniku koturskega saveza. 4. Vsak dirkač vozi na svojo odgovornost. 5. Vsak dirkač dobi svojo številko z vplačilom Din 10.—, ki se pri vrnitvi iste vrnejo. 6. Nalogom vodstva dirke se ima vsak dirkač brezpogojno pokoriti. 7. Protesti se upoštevajo najkasneje 10 minut po izvršeni točdi z vplačilom zneska Din 50.—, kateri znesek se vrne, ako je protest odobren. 8. Vodstvo dirke si pridržuje pravico spremembe programa. 9. Dirkači se morajo pol ure pred startom javiti pri jurji, ki bo poslovala v gostilni Pirnat.

Koturski savez kraljevine Jugoslavije, podsavez Ljubljanski, naznanja, da je start dirkačev za propagandne zvezdne dirke v Celje, ki se vrše v nedeljo, dne 19. t. m., vseh društev, ki so včlanjeni v gornjem podsavezu, točno ob 5.50 uri jutraj na Dunajski cesti pri km 1. Dolžina proge je 74 km.

Nogomet v Kranju. Prejšnjo nedeljo je gostovala ljubljanska »Mladica« in komb. Korotanovemu moštvu podlegla z 8:2. Korotan je v precej dobri formi ter od 17 tekem, ki jih je letos odigral, ni izgubil niti ene. Glavni vzrok je seveda, da z močnejšimi klubi ni mogel igrati, ker se ni član LNP. Temeljito pa bo lahko preizkusil svoje moči prihodnje nedelje v I. mednarodni tekmi s »KAC« iz Celovca in večkratnim prvakom Koroske, ki pride s svojim kompletnim prvim moštvom gostovati v Kranj.

Znižali smo cene vsem oblačilom. — Oglejte si zalogo!

J. MAČEK,

Ljubljana, Aleksandrova 12

Radioprogram

Nedelja, 19. junija.

9.30: Prenos cerkvene glasbe iz franciskanske cerkve; 10: Dr. Ante Kordić: Alkoholizem v družini; 10.30: Kaj je Pupa izumil za radio? (Dr. P. Breznik); 11: Salonski kvintet; 12: Čas, poročila, plošče; 15: Medved: Stari in mladi (Ljudski oder); 16.15: Koncert dveh mandolin s spremljevanjem kitare, vmes kitara solo; 17: Salonski kvintet; 20: Samospevi g. Jožeta Goštica, tenorista ljubljanske opere; 20.30: Prenos Erich Hersejevega jazz-orkestra z Bleda; 22: Čas, poročila; 22.15: Salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 20. junija.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 18: Salonski kvintet; 19: Dr. R. Tominec: Albert Dürer; 19.30: Dr. F. Stele: Glavne razvojne faze v umetniški zgodovini; 20: »Ingeborg« igra šentjakobski gledališki oder; 21: Koncert godalnega kvarteta (gg. Pfeifer, Stanič, Šušteršič, Bajde); 22: Čas, poročila; 22.15: Salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Torek, 21. junija.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 18: Otroški kotiček (Manca Komanova); 19: Salonski kvintet; 19.30: Dr. I. Grafenauer: Nemščina; 20: Gdč. Dejak: Slovenske narodne noše (esperanto); 20.30: Prenos iz Zagreba; 22.30: Čas, poročila, plošče; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Mie d' Aghonne:

Dustolovke

Roman

Zdaj si na poti k veličini in slavi. Nikar se ne ustavi, pazi, da ne postaneš prezgodaj grda, kajti to bi te zadržalo sredi poti.

XIX.

Nedobrodošli mož.

Klara je bila sklenila ne ganiti se z doma in njena trma je zelo vplivala na njeno mater in njenega moža.

Njen mož je bil vse, samo potrpežljiv ne; končno se je razjezil in postal aroganten kakor postane človek, ki ga poženo v skrajnost.

Gospa de Marillac je zaman svetovala Klari, naj izpremeni svoje vedenje; vse prigovarjanje je bilo zaman.

Diego je bil še vedno razjarjen in gospa de Marillac ni vedela, kje se je glava drži.

— Povej mi, kam meriš s svojo trmo in čudnim vedenjem? — je vprašala svojo hčerko.

— V Rim. Manjka mi Gregorio in kadar nisva skupaj, se mi zdi življenje nezno, posebno tu, kjer se tako strašno dolgočasim.

— Torej hočeš odpotovati v Rim? Dobro, pomagati ti hočem, da čim prej dosežeš ta cilj. Opozarjam te pa, da hoče, naj je odpotuje z menoj. Saj veva odpotuje Diego s teboj.

— O, to me prav nič ne moti. Če kaj bo storil Gregorio, da ga odstrani od mene za ves čas, ki ga prebijem v njegovih palači.

— Takoj moram pisati Gregoriju Torlianiju, — je pripomnila gospa de Marillac, — in mu sporočiti, da prideš v Rim. Vidim, da drugače ne gre, igran pač važno vlogo, toda pripravljena sem reči markizu, da sem pustila v Rimu pri dobrih prijateljih denar. Porečem, da je bil ta denar posojen bolj iz prijateljstva nego da bi se obrestoval in da ga ni mogoče zahtevati nazaj od da-

nes do jutri, niti če ga potrebuje človek tako nujno kakor ga potrebujem jaz? Pojasnim mu, da v pismu ne morem povedati vsega ljudem, ki imam pri njih denar in ki mi bodo morda še pomagali. To so stare prijateljske vezi, ki mi bodo še dobrodošle in koristne. Skratka, povem mu to tako, da ne bo nasprotval tvojemu potovanju v Rim. Kdaj hočeš odpotovati, Klara?

— Takoj, mama, najpozneje jutri, če je mogoče.

Čez dan je ušla gospa de Marillac ugoden trenutek, da je poslala svojega zeta, naj pride k nji. Začela je obravnavati z njim to zadevo rekoč:

— Ljubi markiz, saj sem vam že rekla, da sem v hudi stiski in me oelo ponižuje, da moram tako pogosto z vami govoriti o tem. — Toda našla sem sredstvo proti temu, je pripomnila mirno.

— Kakšno? — je vprašal Diego nagle.

— Denar imam v Rimu pri svojih prijateljih, resničnih prijateljih, nobenih

veljakih. Nujno potrebujem ta denar, pa jih ne morem prositi pismeno, naj mi ga vrnejo; vzrokov je več in vsi so v zvezi z davno preteklostjo, toda podrobno vam tega žal ne morem pojasniti, ker bi trajalo predolgo.

— Nikar ne pojasnjujte, draga gospa, — je odgovoril Diego, ki ni bil prav nič navdušen za dolge konference s svojo tačo.

— Saj vam kar po domače povem, kaj sva s hčerko sklenili.

— Kaj, s Klaro sta se znali na nečem zediniti? Moram vam iskreno čestitati, — je zamrmral markiz. — Meni se to že več dni posrečilo.

Gospa de Marillac je mirno nadaljevala:

— Da, naprosila sem Klaro, naj odpotuje namesto mene v Rim. In ker razume resnost položaja, je bila takoj pripravljena storiti mi to uslugo.

— Kaj pa jaz? Kaj naj počnem jaz ta čas? — je vprašal Diego Trasmon-te.

— Kar boste hoteli, dragi zet. Saj

ste že dovolj stari, da lahko stojite na lastnih nogah.

— Jo že imam! — je vzkljnil markiz. — S svojo ženo odpotujem v Rim. Ta čas, ko bo ona urejevala vaše zadeve, se pa jaz potrudim zaslužiti nekaj denarja.

— Kar odpotujte, dragi zet, in naj vam bo pikova dama naklonjena.

Ko je bila ta kočljiva zadeva v veliko zadovoljstvo gospe de Marillac srečno urejena, je hitela mati k svoji hčerki, da bi ji povedala, kaj je opravila pri markizu.

— Hvala, mama, — je vzkljnila mlada žena, ko ji je bila mati vse povedala. — Saj se mi je kar zdelo, da vaš trud ne bo zaman. Vem, da vam nihče ne more kljubovati, niti moj tigar. ... in tako sem pripravljena odpotovati že nocoj. Naročila sem komornici, naj pripravi prtliago. Moram na ure-diti še neko osebno zadevo. Predno odpotujem, bi rada spravila na varne večino svojih dragocenosti in to sva in takoj.

Stalna razstava na Karlovski cesti št. 4

„TRIBUNA“ F. B. L. tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov, Ljubljana, Karlovska c. 4. Znižane cene. Največja izbira. Ceniki franko.

VEZENJE ZAVES, PERILA, MONOGRAMOV, ENTLANJE, AZURIRANJE, PREDTISKANJE, BREDA, ŽEPNI ROBCI, RAZNA PREDTISKANA ŽENSKA ROČNA DELA

Ivan Perdan nasledniki LJUBLJANA

Veletrgovina kolonijalnega in specerijskega blaga nudi po nižji dnevni ceni: kavo, riž, najfinejše namizno olje, testenine, čaj, žganje in vse drugo specerijsko blago. — Postrežba točna in solidna.

Makarska

Najcenejše in najlepše morsko kopališče na Jadranu

Hotel BELLEVUE, Omiš pri Splitu

Nova zgradba tik ob morju, tekoča voda v sobah, pečeno kopališče, domača in dunajska kuhinja. Popolna penzija s sobo in postrežbo Din 60.—do Din 85.— na dan.

Zdraviliška taksa odpravljena!

Ne pozabite

da je pravilna prehrana — vir zdravja zato uživajte le oni kruh, ki ga organizem z lahkoto prebavlja in kojega sestava pravilno izpolnjuje elemente Vaše prehrane. To pa je:

Kavčičev Prakruh

Vzorno preprečevalno sredstvo vseh bolezni v prenavljanju in prebavi ter neizogibno potreben pri lenivosti črev. Stalno uživanje Kavčičevega prakruha utrjuje kosti, vzdržuje zdrave zobe, krepi staničja mišic in veča odpor krvi proti boleznim. Priporočajo ga zdravniki specializisti.

Ves ta specialen kruh izdeluje edinole:

Pekarna JAKOB KAVČIČ, LJUBLJANA, GRADIŠČE 5. — Telefon 21-58.

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških in igračnih vozičkov, tricikli, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene. — Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

Frote' za kopalne plašče priporoča tordka A. & E. Skaberné Ljubljana

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

GLASBA

KLAVIRJI, PIANINI prvovrstnih inozemskih znamk od Din 11.000 naprej. — »MUZIKA«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 40. 18/T

STANOVANJA

STANOVANJE 2—3 sob, kuhinje in pritliklin — išče stranka (4 osebe). Vselitev 1. avgusta. Plača event. za tri mesece vnaprej. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Snažnost 2443«. 18/T

PRODAJ

MLINARJI POZOR! Prodaj črne mlinske kamne za ploško mleto, za oves in za mletje zmesi. Tomšič Ivan, Kočevje 312, Dravska banovina. 24/75

SLIVOVKO letnika 1928, rumeno, jakost 29—30 %, pošilja v sodih nad 25 litrov, po ceni Din 12 za 1 l, Pero Panjan, Hrastovica. Kolčina 1500 litrov. Na zahtevo pošljemo vzorce. 2500

SENDLING MOTOR stabilen, za 5 HP, prodam. — Na ogled v graščini Smednik. 24/98

RAZNO

Najcenejši nakup! KONFEKCIJA — MODA ANTON PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra c. 14 22/T

NOGAVICE damske svilene, perilo SRAJCE LJUDEVI GLUHAK Gosposvetska 16 (pri Levu) 56 T

NAROCATE CEVLJE po meri pri Petermetu, Novi trg-Breg št. 1. 60/T

MODROCE otomane, divane, fotelje in vse tapetne izdelke vam nudi najceneje

IGNACIJ NAROB, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu) 25/T

IZLOŽBENA STOJALA za dve izložbi, kompletna s šipami, po ugodni ceni naprodaj. Dopise pod »Stojala 2483« na upravo »Slov. Narod«. 24/98

SOBOSLIKARSKA pleskarska in vsa v to stroko spadajoča dela po najmodernejših vzorcih solidno in konkurenčno izvršuje JOSIP MARN, d. z o. z., LJUBLJANA, Dunajska cesta 9. Telefon 30-68.

STAVBNE PARCELE v izmeri 700 do 770 m² v Zgor. siški, tik ob električni železnici, naprodaj. Potrjuje se v upravi »Slov. Narod«. 24/69

VOLNO ZA MODROCE prodaja zelo poceni Seg, Can-karjevo nabrežje 5/L. 1814

Povodom 20 letnice obstoja svoje trdnice bom prodajal ure, zlatino, srebrnino, dragulje — z 20% popustom.

Ivan Pakiž, LJUBLJANA, Pred škofijo 15

METLIŠKO VINO se toči po Din 8.— čez ulico v gostilni Keršič, Siška. 24/68

ČEVLJI NA OBROKE »TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti opere).

OTROKE do 10 let stare, sprejemem med počitnicami na deželo za 200 dinarjev mesečno. Marija Murn, Sv. Križ pri Litiji. 24/97

TRPEŽNI AFRIK MODROCI samo Din 220.—

spalne fotelje, fino izdelane, Din 1300.— prodaja

RUD. SEVER, LJUBLJANA, Marijin trg 2 Telefon 2622

ŠPEDICIJA TURK

OCARINJENJE vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija pravilnega zaračunavanja carine po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno. Telefon interurban št. 2157.

PREVAŽANJE vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsi — uprejo kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili po dve, tri in sedem ton nosilnosti. 117 Telefon interurban št. 2157.

SLUŽBE

ZA PRODAJO PREDMETOV, katere kupi vsakdo — rabimo povsod zastopnike. Začetniki zaslužijo dnevno po Din 200.—. Potniki, ki že potujejo, vpokojenci, brezposelni in vsi, ki radi zaslužijo naj se javijo s priporočeno znamko od 3.— Din na: Knez, Ljubljana, poštni predal št. 28. 24/94

UCENKO od 14—16 let staro, pošteno in z znanjem nemškega jezika, marljivo, iščem za boljšo cvetličarno. — Franjo Rytif, Salon cveča, Sarajevo, Aleksandrova št. 52. 2502

NEDREMČINE

HISA NAPRODAJ petstanovanjska, ob Dunajski cesti. — Poizve se pri Antonu Štrnu Ježica, kopališče. 24/89

LEPO POSESTVO pri Zalcu v Savinjski dolini, 20 oralo, prvovrstne kulturne zemlje, novo gospodarsko poslopje in stavbe, z lepim velikim sadonosnikom, ugodno napredaj. Polovica kupne cene lahko stane vknjižena, za ostalo kupnino se sprejme tudi hranilna knjižica. Pojasnila pri: Ivanu Likarju, posestniku, Petrovce, Savinjska dolina. 24/99

Naznanjam cenj. občinstvu da sem se preselil na Rimsko cesto 23

Ivan Košak slikar in pleskar

LJUBLJANA Masarykova c. 9 (nasproti carinarnici) prevzema

Usoda ljudi!

Prosluli astrolog profesor Helén se je odločil izgotoviti vam brezplačno vaš horoskop. Slava prof. Heléna je tako razširjena po svetu, da nam res ni treba opozarjati nanj. Njegova znana sposobnost videti v bodočnost drugih, ne glede na njihovo oddaljenost od njega, meji na čudežnost. Sami astrologi vseh narodnosti z zvonikimi imeni gledajo nanj kot na svojega mojstra. Prof. Helén vam pove po resnici vso vašo usodo, napove vam, kdaj lahko dosegate uspeh, dali najdete srečo itd. Njegov popis preteklih, sedanjih in bodočih dogodkov bo vzbudil vaše občudovanje, presenečenje boste in uspehi boste. Ne bodite črnogledi, ne bodite neveljavi — vse bo bolje. Ali, kje naj dobite to gotovost? Prof. Helén vam to pove: v zvezdah! Ne verujete?

Zvezde govore resnico!

Čitajte, kar vam piše sam profesor-astrolog Helén. Spoštovani prijatelji! že ko sem samo omenil, da bom izgotavljal horoskope brezplačno, je bil moj tukajšnji zavod in moj tajnik g. K. Havelka naravnost zasut s prošnjami za postavljanje horoskopov. Smatram za svojo dolžnost, da se vam tem potom zahvalim za vaše zaupanje. Prosim pa samo nekoliko potrpijenja. Horoskop izgotovim vsakomur po vrsti, kakor prihajajo prošnje. Zato ne poganjajte svojih prošnji. Mislim, da se vam vsem najbolj oddolžim s tem, da tudi sam storim za vse, kar je v mojih skromnih močeh. Dolga leta se že bavim s proučevanjem zvezd in njihovim vplivom na človeško življenje. Naučil sem se razumevati odnošaje zvezd do človeške usode in zato lahko vidim v bodočnosti ljudi. To svojo sposobnost dajem sedaj na razpolago vsemu človeštvu. Javite mi svoj naslov, poklic, dan, mesec in leto rojstva in povem vam o vaši usodi več, nego bi smatrali za mogoče. Vse vam napravim brezplačno, kot nagrado za mojo visoko starost in v zameno za moje stroške mi priložite le Din 10.—. Vse dopise naslovite le na moj zavod takole:

Astrološki laboratorij K. Havelka,

Praga-Vinograde, Sleská 116-J. Poštni predal 28. Češkoslovaška.

Oprostite mi, da ne navajam svojega naslova. Samotar sem in za svoje odgovorno delo potrebujem miru in zbranih misli. (Prof. Helén je star 86 let.) Zahvaljujem Vas za vaše prijateljstvo in zaupanje ter si bom prizadeval, da vam napovem lepšo pot bodočnosti.

Vas vseh vdani prijatelj prof. Helén, astrolog.

182

Naša opazka: Prof. Helén ni prerok, — marveč učenjak, ki je vse svoje življenje posvetil zvezdam. Danes spada med naše največje dobrotnike, ker nam kaže pota k sreči in zadovoljstvu ter nas svari pred nevarnostmi, ki nam jih morda pripravljajo usoda.

Razpis.

Pokojninski zavod za nameščence razpisuje oddajo električne inštalacije, pečarskih, keramičnih, steklarskih, pleskarskih, slikarskih, parketnih del ter polaganje linoleja za objekt III. v Gajevi ulici v Ljubljani.

Načrti, proračun ter splošni gradbeni pogoji se dobijo pri podpisnem uradu od 20. junija 1932 dalje med uradnimi urami za 20 Din.

Pravilno sestavljene ponudbe je vložiti v zapečatenem ovoju s tozadavnim napisom do 30. junija 1932 do 12. ure dopoldne pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani, Gledališka ulica 8/III., v vložišču.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.